Poštnina plačana v gotovini

Leto IX, št. 114

Ljubljana, sreda 16. maja 1928

Cena 2 Din

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25·—; za inozemstvo Din 40·— neobvezno.

Oglasi po tarifu.

Uredništvo: Ljubljana, Knaflova ulica štev. 5/I. Telefon št. 2072 in 2804, ponoči tudi št. 2034.

Rokopisi se ne vračajo.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 2036.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 2492

Podružnici: Maribor, Aleksandrova št. 13 — Celje, Aleksandrova cesta

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljubljana št. 11.842 - Praha číslo 78.180. Wien, Nr. 105.241.

Ljubljana, 15. maja.

V finančnem odboru Narodne skupščine se je včeraj odigral prizor, o katerem je potrebno spregovoriti par besed. Na dnevnem redu je bila razprava o predlogu, ki je bil v decembru l. l. kot nujni predlog vložen po poslancu doktorju Kramerju in katerega glavna zahteva gre za tem, da se tudi upokojenim orožnikom priznajo draginjske doklade, kakršne imajo vsi ostali državni upokojenci. Kleroradikalska vladna večina je v seji Narodne skupščine 17. decembra nujnost dr. Kramerjevega predloga odklonila z motivacijo ministra dr. Spaha, da se pred skupščino nahajajo važnejši in nujnejši predlogi — v resnici ni bilo nobenega! — in da torej ni časa za reševanje tako postranskega vprašanja, kakor so draginjske doklade za penzijonirane orožnike. Dr. Kramerjev predlog je bil na to izročen finančnemu odboru v redno postopanje. Medtem je prišla proračunska debata in poslanec dr. Kamer je skušal uveljaviti zahtevo po enakopravnosti upokojenih orožnikov v obliki posebnega člena finančnega zakona. Tudi to je vladna večina s svojimi glasovi preprečila. Sedaj je včeraj prišel prvotni Kramerjev predlog ipak v finančnem odboru na vrsto in sta tako dobili vlada in njena večina priliko, da končno povesta svoje mnenje o upokojenih orožnikih.

Naši čitatelji se gotovo še spominjajo, za kaj gre. Proti vsej logiki in pravici se je l. 1924., ko je izšla uredba o novih uradniških draginjskih dokladah, finančno ministrstvo postavilo na stališče, da upokojenim orožnikom ne gredo te nove, večje doklade. Vse intervencije so bile zaman. Kočno so se 103 upokojeni orožniki zatekli k Državnemu svetu, ki je po dolgih mesecih dne 30. novembra 1926. razsodil, da je država dolžna izplačevati upokojenim orožnikom enake draginjske doklade, kakor vsem drugim državnim upokojencem. Državni svet je naše najvišje upravno sodišče in njegove sodbe so po zakonu za vse državne oblasti absolutno obvezne. Žalostno za nas kot pravno državo je bilo, da se finančno ministrstvo za sodbo Državnega sveta ni brigalo. Orožniškim upokojencem, katerih plače in doklade so sramotno nizke (saj povrečno ne presegajo 600 Din na mesec), ni bilo izplačano ničesar!

A s tem sramota tega pravnega škandala še ni bila popolna. V marcu 1927. bi bila sodba Državnega sveta postala izvršna. Preden pa so mogli orožniški upokojenci poseči po tem zadnjem sredstvu ter poslati eksekutorja nad lastno državo, pa so klerikalci in radikali izglasovali poseben zakon (čl. 161 fin. zakona 1927.-28), s katerim so razveljavili sodbo Državnega sveta ter na ta sramotni način opeharili orožniške upokojence za njihovo stečeno in že prisojeno jim pravo!

Treba si je predočiti ta historijat, da se vidi kako upravičen je bil dr. Kramerjev predlog, katerega namen ni bila samo reparacija vnebovpijoče krivice, temveč tudi, da se izbriše eden od najgrših madežev našega pravnega reda. Odveč je zatrjevati, da v Evropi ni države, v kateri bi se kakršnakoli vlada upala s specijalnimi zakoni razveljavljati od lastnih državnih sodišč izrečene sodbe.

Da je vladna večina svoječasno nujnost dr. Kramerjevega predloga odbila, za to se je moglo z njenega stališča najti še kak izgovor, če ne drugega, pa ta, da si ni hotela dati predpisovati od opozicije, kdaj naj to zadevo reši. Da je v finančni debati preglasovala opozicijo, to se da zopet z njenega taktičnega, a ne stvarnega stališča braniti z argumentom političnega prestiža. Toda sedaj, ko je zadeva rednim potom prišla na dnevni red finančnega odbora, ki je za te zadeve kompetenten, je moral vsakdo, ki nekoliko trezno presoja ves ta slučaj, pričakovati, da bosta tudi vlada in njena večina končno zavzeli stvarno stališče in popravili v preteklosti zagrešeno sramoto. Število upokojenih orožnikov je razmeroma tako skromno, da povišek izdatkov za izplačilo rednih draginjskih doklad ne bi značil za državo tako rekoč nič. In res se je že nekaj dni sem govorilo, da hoče finančni minister sprejeti dr. Kramerjev predlog vsaj v toliko, v kolikor gre za bodoča izplačila. Zato smo bili konsternirani, ko smo danes čitali, da so kleroradikali zopet soglasno odklonili popravilo krivice, ki jo trpe najbednejši upokojenci Jugoslavije, orožniški penzijonisti, ki bodo torej tudi v bodoče dobivali draginjske doklade po stari uredbi.

Že v tretjič se torej ponavlja socijalna, kulturna in pravniška sramota. Poslanec dr. **Žerjav**, ki je v odsotnosti obolelega predlagatelja zastopal doktor Kramerjev predlog, je na glasu kot eden najmirnejših in v svojih besedah najtreznejših poslancev Narodne skupščine. Ko pa je včeraj predsednik finančnega odbora objavil, da so klerikalci, radikali in demokrati odklonili dr. Kramerjev predlog, se je dr. Žerjav, ki se v parlamentu gotovo ne poslužuje ostrih izrazov, posebej javil še enkrat k besedi ter označil postopanje vlade in njene večine proti bednim orožniškim upokojencem za lopovščino in svinjarijo brez primere, za prosto tatvino na račun najsiromašnejših, pozivajoč obenem predsednika, naj ga izključi za te razžaljive besede iz seje, ako si upa. Predsednik si ni upal in vladna večina je molčala in tako se je zaključila ta afera s sodbo, s katero je — tega smo gotovi — solidarna celokupna naša trezna javnost.

Včerajšnja seja Narodne skupščine

Seja je potekla razmeroma mirno. – Naknadni krediti za sodnije v prečanskih krajih

Beograd, 15. maja. p. Seja Narodne skupščine se je pričela danes ob 10. dopoldne. Najprej so bili objavljeni razni sklepi ministrskega sveta, med drugimi odločba o znižanju uvozne carine na izbrano sirkovo seme, o znižanju carine na prečiščeno žveplo in žvepleni cvet in o črtanju uvozne carine na motorne dele tramvajskih vozov. Dalje je bil sporočen predlog posl. dr. Pernarja o obtožbi proti bivšemu ministru pravde dr. Subotiću. (Predlog smo objavili že včeraj. Op. ur.).

Nato je prišel na razpravo nujni predlog posl. dr. Kostića o povečanju kreditov za potrebe sodišč v Hrvatski, Slavoniji in Sremu. V utemeljevanju svojega predloga je posl. Kostić navajal razloge krize sodstva v prečanskih krajih, ki so tudi v tem pogledu zapostavljeni.

Minister pravde Vujičić je priznal upravičenost zahtev posl. dr. Kostića ter se izjavil pripravljenega z naknadnim kreditom dveh milijonov dinarjev povečati število sodnega osobja v prečanskih krajih. **Skupščina je soglasno sprejela nujnost predloga poslanca dr. Kostića.**

Na razpravo je prišel nato nujni predlog resolucije zemljorad. poslanca Drljače, ki je zahteval, naj se puste dobrovoljci kolonizirani na imetju grofa Karaczonyja, na zemlji, na kateri so se naselili. V debati je zemljoradnik Kokanović izjavil, da bo pripeljal v Narodno skupščino dobrovoljce in pometel z njimi vse ministre skozi okno na prosto, ako bo vlada premeščala naseljene dobrovoljce. Ta izjava je povzročila v Narodni skupščini precejšen vihar, nakar je minister za agrarno reformo Vlada Andrić izjavil, da bo v najkrajšem času predložil zakon o dobrovoljcih in da **sprejema** nujnost predloga. Nato je minister **pošte** odgovarjal na vprašanje poslanca Dimitrije Vujića o poslovanju poštnih organov v Narodni skupščini. Notranji minister dr. Korošec je odgovarjal na vprašanje poslanca Rajkovića o volitvah v občini Ostrovu. Nato je bila seja zaključena, prihodnja pa napovedana za jutri ob 10. dopoldne.

Vladna večina proti ministru dr. Korošcu

Odklonila je njegovo zahtevo po posebnih dokladah višjim uradnikom v njegovem ministrstvu

Beograd, 15 maja p. Popoldne je imela sejo vladna večina finančnega odbora, ki je razpravljala o zahtevi notranjega ministra po posebnih dokladah za njegovo uradništvo. Največjo senzacijo je vzbudilo dejstvo, da so člani vladne večine finančnega odbora najodločneje nastopili proti predlogu ministra dr. Korošca in da so vsi govorniki obsojali, ker zahteva posebne doklade za svojega pomočnika, za načelnike in druge uradnike. Člani vladne večine so ugotovili, da bi se mogle zahtevati posebne doklade n. pr. za sreske poglavarje v Južni Srbiji, ki so na izpostavljenih mestih, ne more pa se dati ministrovemu pomočniku posebna mesečna nagrada 3000 Din, načelnikom pa po 2000 Din.

Ravno tako tudi ni bil sprejet predlog prosvetnega ministra glede posebnih honorarjev učiteljem.

Kasneje se je vršila seja plenuma finančnega odbora, na kateri je bilo odobreno izplačilo tretjega obroka enega milijona dinarjev za nakup zemljišča za zgradbo kazenskega zavoda v Sremski Mitrovici. Druga točka dnevnega reda o uniformiranju in oboroževanju sodniških paznikov je bila odstavljena z dnevnega reda, ker je vladna večina zavzela stališče, da za tako uredbo nima zakonskega pooblastila. S tem je bila seja zaključena. Prihodnja seja finančnega odbora bo v petek ob 4. popoldne.

Aretacije tržaških slovenskih visokošolcev

ker so govorili na izletu na slovenskem Krasu slovenski

Trst, 15. maja, l. Preteklo nedeljo je krenilo v Škocjan mnogo ljudi iz Trsta in bližnjih krajev, da si ogledajo jamo, ki je bila tisti dan slavnostno razsvetljena.

Med izletniki je bila tudi skupina slovenskih visokošolcev iz Trsta, ki so se po ogledu jame podali v vaško gostilno. **Dijaki so se razgovarjali seveda v slovenskem jeziku in so morda zaradi tega vzbudili pozornost orožnika v civilni obleki, ki je že v jami začel hoditi za njimi. Visokošolec Gvidon Vesel je čez nekaj časa stopil iz gostilne in se ni več vrnil. Njegovi kolegi so šele pozneje zvedeli, da ga je bil aretiral prej omenjeni orožnik in ga uklenjenega gnal v Divačo.** Obtožil je baje Vesela, da je žalil italijansko zastavo. Vsekakor pa še sedaj ni pojasnjeno, kaj je dalo povod za aretacijo.

V Divačo je bilo odvedenih še več drugih oseb iz bližnjih krajev, ki pa so bile po zaslišanju takoj izpuščene na svobodo. Ostali visokošolci so se mogli nemoteno vrniti v Trst.

Ko so slovenski visokošolci danes prisostvovali na tukajšnji trgovinski visoki šoli predavanju rektorja o blagoznanstvu, je prišel na univerzo policijski komisar, dal poklicati iz dvorane visokošolca Čarga, Čoka in Kendo ter jim povedal, da so aretirani, ker so bili v nedeljo v Veselovi družbi v Škocjanu. Morali so mu slediti v avtomobil, s katerim so bili prepeljani na kvesturo.

Romunsko-italijanski odnošaji

Zanimive izjave namestnika romunskega zunanjega ministra italijanskemu tisku

Rim, 15. maja s. Namestnik rumunskega zunanjega ministra notranji minister Duca je podal uredniku »Giornale d' Italia« izjavo:

Sem in sem vedno bil pristaš italijansko-rumunskega sodelovanja. Obe državi imata stalno skupne interese in sta naravni zaveznici. Ne stojim na stališču da italijansko-rumunsko prijateljstvo ni v skladu z obstojem Male antante. Obramba in nedotakljivost obstoječih pogodb nam dajeta iste politične smernice. Zaradi tega sem bil vedno uverjen, da bodo kljub prehodnim nesporazumljenjem medsebojni odnošaji med Italijo in Rumunijo postali vedno tesnejši in prisrčnejši. Na gospodarskem polju bi bilo lahko še prišlo do tesnega kontakta, ako Rumunija v zadnjih dveh letih zaradi devalvacije valute ne bi bila prišla v kočljiv položaj.

Minister je končal: Prisotnost Rumunije v Mali antanti nikakor ne pomenja podpore kakih panslavističnih manifestacij.

Italijansko-turška arbitražna pogodba

Atene, 15. maja, g. Včeraj je bila v Angori sklenjena italijansko-turška pogodba, ki obstoji iz predgovora, 17 členov in dodatka. **V tej pogodbi daje Turčija italijanskemu kapitalu in trgovini velike koncesije v Anatoliji.** Pripravlja se tudi pristop drugih balkanskih držav, v prvi vrsti Bolgarije, k pogodbi. V pogodbi samo en člen še ni določen, namreč glede termina veljavnosti pogodbe. Pomen **pogodbe je očividno v tem, da dobi Italija v Albaniji proste roke ob nevtraliteti Grčije in Turčije.**

Dr. Stresemann prestal krizo

Berlin 15. maja s. Kakor poroča »B. Z. am Mittag«, menijo zdravniki, da sedaj ni nobene nevarnosti za življenje zunanjega ministra dr. Stresemanna. Vendar pa je njegova bolezen resna, ker je ovirano delovanje obeh ledvic. Ena ledvica je že dalj časa kronično bolna, pri zdravi pa je nastalo vnetje, ki povzroča velike bolečine. Bolezen je tembolj resna, ker so se ugotovili tudi znaki zastrupljenja v želodcu in v črevah, kar je povzročilo močno bljuvanje.

Berlin, 15 maja g. Zdravstveno stanje zunanjega ministra dr. Stresemanna je od včeraj neizpremenjeno. Bolezen je resna, vendar pa za sedaj še ni nevarnosti. Zdravniki tekom današnjega dne niso izdali bulletina. Jutri dospe v Berlin državni kancelar dr. Marx ter bo predsedoval kabinetnemu svetu.

Stabilizacija francoskega franka

Pariz, 15. maja s. Kakor poroča »Echo de Paris«, bo stabilizacija franka izvršena še pred 14. julijem.

Raznarodovanje Nemcev v Italiji

Bolcan, 15. maja (be.) Kakor poročajo, so bila razpuščena vsa nemška južnotirolska društva za družabno vzgojo nemške mladine.

Odločilna borba za zakon o sodnikih

Podrobna razprava v zakonodajnem odboru

Radi izboljševalnih predlogov KDK je bila odločitev o nekaterih važnih zadevah odgodena. — Vlada je pristala na zahtevo KDK, da se sodniki nastavljajo po konkurzu

Beograd, 15. maja p. Danes od pol 5. do 7.30 zvečer je imel sejo plenum zakonodajnega odbora, na katerem se je vršila podrobna razprava o sodniškem zakonu. Čl. 1 je bil sprejet z malo izpremembo, ki jo je predlagal posl. dr. Srđjan Budisavljević. O čl. 2. se je vršila zanimiva debata. Svetozar Pribičević je ugotovil, da določa druga alineja čl. 2., da ženske ne morejo vršiti sodniške službe, in je zahteval, naj se ta določba črta. Ali bo minister pravde nameščal ženske kot sodnike ali ne, je druga stvar, v zakon pa se nikakor ne sme sprejeti taka negativna določba. Sicer pa ako more biti ženska za guverneria v ameriški državi, ako more biti v Angliji za župana v mestu Liverpool, zakaj bi ne mogla biti za sreskega sodnika v Palanki ali drugod. Če je mogla biti ženska članica Macdonaldovega kabineta — in znano je, da je bila ena izmed najboljših ministrov — če morejo biti ženske vladarice, kakor je n. pr. holandska kraljica, zakaj bi ne mogle biti tudi sodnice?

Pribičevićev predlog je podpiral tudi posl. dr. Basariček, ki je povdarjal, da je mnogo slučajev, v katerih bi mogle biti ženske boljši sodniki kakor moški, tako n. pr. v vprašanjih materinstva, mladinske zaščite itd.

Posl. Budisavljević je ugotovil, da je o tej stvari bil predložen pismen predlog zakonodajnemu odboru. Za tem je prečital spomenico, ki jo je poslala skupina ženskih pravnic in v kateri se ostro protestira proti tej določbi v čl. 2.

Minister pravde Vujičić je izjavil, da je načelno za pripustitev žensk v sodniško službo, povdarjal pa je, da naš narod še nima toliko dozorelega pojmovanja, da bi mogel videti v ženski sodnika. Sprejet je bil ministrov predlog, da se ta določba rezervira.

Pri čl. 3. je posl. dr. Žerjav predlagal, naj se v besedilo o funkcijonarjih, ki imajo sodniško kvalifikacijo in ki morejo po gotovih letih službe doseči višji položaj, ustavijo tudi besede »upravniki kazenskih zavodov«. Minister je ta predlog sprejel, nakar je bil čl. 3. v celoti sprejet. V istem smislu je predlagal posl. dr. Žerjav, naj se dodajo besede »upravniki kazenskih zavodov« tudi v čl 4. Čl. 5 je bil sprejet brez razprave.

Pri čl. 6. je posl. dr. Maček ugotovil, da določa, da ne morejo postati sodniki osebe, ki so bile obsojene za kaznjivo dejanje tudi na izgubo državljanske časti, čeprav se jim je pozneje ta čast vrnila, kakor tudi osebe, ki so bile z razsodbo disciplinarnega sodišča odpuščene iz državne službe. O tem se je razvila zanimiva debata, po kateri je predsednik zakrivil nepravilnost pri glasovanju, ker je trdil, da ima večino, čeprav je ni bilo. Ugotovil je namreč, da je proti izpreminjevalnemu predlogu dr. Mačka glasovalo 15 članov, zanj pa 10. Opozicija je štela glasove in ugotovila, da je glasovalo za predlog 11 članov proti pa tudi 11. Predsednikovo postopanje je izzvalo veliko ogorčenje.

Posl. Pribičević je pri tem govoril o kršitvi poslovnika ter ugotovil, da obstoja nered tudi v skupščinskih odborih, kakor povsod v državi. Posl. dr. Maček je zaklical: Tukaj se vse falzificira počenši od volitev poslancev pa do uveljavljenja zakonov.

Čl. 7., ki govori o zaprisegi sodnikov je bil sprejet brez izprememb.

Pri čl. 8., ki pravi, da ima pravico polagati sodniški izpit oni, ki ima poleg drugih pogojev enoletno službo v sodniški in štiriletno službo v upravni praksi, je bilo postavljeno vprašanje, ali se v upravno službo šteje tudi službovanje pri policiji.

Minister pravde je na vprašanje pritrdil: Po razpravi je bila na predlog poslanca dr. Mačka ta določba izpremenjena tako, da se zahteva namesto enoletne službe v sodniški praksi dveletna, namesto štiriletne v upravni pa triletna.

Pri čl. 9., ki govori o polaganju izpita za sodnike pri kasacijskem sodišču, so posl. Pribićević in tovariši zahtevali, naj se izpiti ne vrše pri kasacijskem sodišču, temveč pri apelacijskih sodiščih in to brez takse. Minister pravde je pristal na to, da se izpiti vrše pri apelacijskih sodiščih, glede plačevanja taks pa je izjavil, da se mora prej sporazumeti z ostalimi člani vlade. Čl. 9. je bil zato rezerviran.

Tudi pri čl. 10. se je razvila zanimiva debata. Posl. **Pribićević** je dokazoval, da kandidat po položitvi izpita ne more biti nameščen na področju, katerega zakonodaje ne pozna. Ne gre, da bi bil n. pr. nastavljen za sodnika v Mariboru sodnik, ki sploh nima pojma o zakonih, veljavnih v Sloveniji. Posl dr. **Žerjav** je povdarjal, da je to vprašanje v praktičnem oziru velike važnosti. Ugotovil je, da obstoja pri čl. 71 predlog, po katerem naj bi do izenačenja sodnega postopanja v vsej državi minister pravde ustanovil komisijo za sodne izpite za vsako posamezno pravno področje. Treba bi bilo še dostaviti, da se morajo sodniki prvenstveno uporabljati v onih področjih, za katere so polagali izpite.

Nato je bil čl. 10. sprejet, prav tako tudi čl. 11. in 12.

Pri čl. 13., ki govori o izbiri in postavljanju sodnikov, je minister predlagal novo stilizacijo ter sprejel predlog dr. Žerjava, da se izbirajo in postavljajo sodniki **po načelih konkurza.** Glede imenovanja predsednika kasacijskega sodišča pa minister vztraja na svojem stališču, da ga imenuje vlada po svojem prevdarku.

Posl. Pribićević je ponovno ugotovil, da je ta zahteva v nasprotju s čl. 111. ustave. Minister hoče ustvariti iz kasacijskih sodnikov svoje lakaje, ki bi se mu klanjali, da bi mogli priti kdaj na predsedniško mesto. Ustava pa se mora spoštovati. Iz načina, kakor se predlaga imenovanje predsednika kasacijskega sodišča, se vidi dalje stremljenje za tem, da mora biti predsednik kasacijskega sodišča Srbijanec. V vsakem primeru se krši ustava, ako minister pravde postavlja predsednika kasacijskega sodišča po svoji volji. Če se bo to uveljavilo, bo KDK protestirala proti tej samovolji in proti kršenju temeljnih državnih zakonov. Ako boste delali proti ustavi, bomo odločno proti temu protestirali in bomo izdali na narod proglas, v katerem ga bomo opozorili na to težko kršitev ustave.

Izjava posl. Pribićevića je izzvala v opozicijskih krogih živahno odobravanje.

Posl. Voja Lazić je podpiral Pribićevićev predlog in dejal, da ga je treba sprejeti že zaradi tega, da bi se ne moglo kaj očitati Srbijancem.

Minister je ta predlog sprejel in je bil nato člen 13. rezerviran. Členi 14—19 so bili sprejeti brez spremembe.

Pri čl. 20., ki je prišel iz sekcije z izpreminjevalnim predlogom, v katerem se določa popolna depolitizacija sodnikov, je minister pravde izjavil, da ga ne more sprejeti, češ, da je v tej stilizaciji v nasprotju z ustavo. Svetozar Pribićević je ugotovil, da je predlog o depolitizaciji sodnikov vlada že sprejela in ga kot takega predložila zakonodajnemu odboru. Po daljši razpravi je bil ta člen rezerviran.

Čl. 21 je bil sprejet z malimi izpremembami. Pri čl. 22. je posl. dr. Budisavljević ugotovil, da se sodnikom dajejo ugodnosti, ki jih ostali uradniki nimajo. Tako se sodniki morejo upokojiti na lastno prošnjo že po 15. letih državne službe, dočim drugi uradniki po uradniškem zakonu nimajo te pravice. Tudi ta člen je bil rezerviran, nato pa sprejeti člen 22—26. Prihodnjo sejo bo imel zakonodajni odbor jutri ob 4. popoldne.

Zakon o odvetnikih

Beograd, 15 maja p. Danes je imela sejo sekcija zakonodajnega odbora za pretres zakona o odvetnikih. Razen nekaterih rezerviranih določb je bil sprejet ves zakonski predlog. Med drugim je bila rezervirana določba, ki govori o pripravljalni dobi za odvetnika.

Iz pisarne Narodne skupščine

Beograd, 15 maja. p. Administrativni odbor Narodne skupščine je danes popoldne sklepal o prošnji Jadranske straže o nakupu monografije o Dalmaciji, ki jo je izdala Jadranska straža v več luksuzno opremljenih zvezkih in ki velja okoli 4000 Din. Administrativni odbor je sklenil, da se kupi en izvod te monografije. Istočasno pa je tudi sklenil, da skupščinsko predsedstvo do nadaljnega ne bo nabavljalo nobenih novih slik, knjig in drugih sličnih predmetov. Nadalje je bilo sklenjeno, da morajo biti stenografski zapisniki o skupščinskih sejah dotiskani v 24. urah.

Odbor je dalje razpravljal o zgradbi nove Narodne skupščine in sklenil, naj se delo pospeši.

Krvav pretep na zborovanju JMO

Tuzla, 15. maja. n. Včeraj je v vasi Vukovilni prišlo na zborovanju, na katerem sta govorila muslimanska poslanca Salih Baljić in Husejin Alić, do krvavega pretepa. Ko sta poslanca po naročilu centralnega odbora predlagala listo novega odbora, so jo zborovalci odklonili. Pri tem je došlo do krvavega pretepa, v katerem so rabili tudi nože in kose. Bilo je ranjenih 15 oseb in je ena izmed njih že umrla. Ranjence so prepeljali v tuzlansko bolnico. Poslanca Baljić in Alić sta skušala miriti seljake, a zaman. Tudi sama sta se komaj rešila in se vrnila v Tuzlo. Danes je imel krajevni odbor JMO sejo ter obvestil o dogodku dr. Hrasnico v Beogradu, ki nadomestuje odsotnega predsednika stranke ministra dr. Spaha. Krajevni odbor je v svoji brzojavki zahteval, naj se ustavi reorganizacija stranke v tuzlanski oblasti, da se ljudje pomirijo.

Podpis sodne konvencije z Avstrijo

Beograd, 15. maja p. Avstrijski poslanik Hoffinger, ki bo v kratkem odpotoval na svoje novo službeno mesto v Bernu, je posetil danes zunanjega ministra. Ob tej priliki je bila podpisana sodna konvencija med Avstrijo in Jugoslavijo.

Peking pred padcem

General Čangtsolin na poti v Mandžurijo. — Možnost proglasitve Nankinga za prestolico nove Kitajske

Peking, 15. maja (lo.) Položaj maršala Čangtsolina je zelo težaven. Severne kitajske čete se umikajo iz Paotingfua 24 milj južnovzhodno Pekinga proti severu in pošiljajo municijo in topove v Mandžurijo. Kakor poročajo iz Šanghaja, je Čangtsolin baje že izpraznil Peking in se umika proti severu.

Šanghaj, 15. maja s. Po vesti nacijonalistične poročevalske agenture je Čangtsolin že zapustil Peking v oklopnem vlaku. Severne čete pripravljajo obrambo Šauhajkvanu ob obali na skrajnem koncu »velikega zida«.

London, 15. maja (lo.) O prodiranju nacijonalističnih kitajskih čet ni bilo koncem tedna mnogo vesti. Kakor se zdi, drže severne kitajske čete črto, ki se razteza od Hvailaja proti Paotingu in Tsangčovu, ki tvori obrambo Pekinga in Tientsina. Črta je dolga 80 milj. Kakor poročajo, se severne kitajske čete umikajo proti Mandžuriji. Ker nastaja zaradi umikanja severnih kitajskih čet nevarnost, da pride v Tientsinu in Pekingu do protiinozemskih nemirov, zasledujejo inozemske države pazno nadaljnji razvoj političnega položaja na Kitajskem. Za sedaj ni za inozemce prevelike nevarnosti in inozemske države upajo, da bodo njihovo varnost s primernimi odredbami lahko zagotovile. V Tientsinu so angleška, francoska, italijanska in japonska koncesija, ki štejejo do 8000 inozemcev, med katerimi je nekoliko stotin Angležev. Tientsin sam šteje nad milijon prebivalcev. V mestu je 8250 inozemskih čet, med katerimi je 3758 Američanov in 1600 Angležev. V Pekingu imajo poslaništva petih držav vojaško stražo, ki šteje skupno 1684 mož. Število inozemcev v Pekingu ne dosega 2000 ki bi se v sili lahko zatekli v poslaništva. Na železniški črti med Pekingom in Čankhaiquanom je tudi stacijoniranih 900 mešanih čet. V inozemskih političnih krogih se z veliko pozornostjo zasleduje razvoj političnega položaja na Kitajskem in inozemske vlade so pripravljene, da ukrenejo vse odredbe, ki bi bile potrebne za varstvo njihovih interesov na Kitajskem.

Tsingtau, 15. maja (lo.) V Tientsin so odšle tri stotnije japonske pehote.

London, 15. maja (be.) Bivši kitajski ministrski predsednik Wankčankhul je izjavil zunanjemu ministru Chamberlainu, da je pričakovati v kratkem padca Pekinga, nakar se bo formirala pankitajska vlada, ki bo vse storila, da vzpostavi na Kitajskem mir in red in poskrbi za varnost inozemcev.

London, 15. maja (lo.) Zunanji minister Chamberlain je izjavil v spodnji zbornici, da se je dosegel med ameriškimi Zedinjenimi državami, Anglijo, Francijo, Italijo in Japonsko sporazum glede varstva inozemskih prebivalcev v Tientsinu in da so na potu na Kitajsko japonska in italijanska vojaška ojačenja.

Važen sklep lordske zbornice

Včeraj je lordska zbornica po zanimivi debati soglasno sprejela predlog, da Anglija pristaje na Kellogove protivojne predloge

London, 15. maja (lo.) Na današnji seji je lordska zbornica razpravljala o ameriških predlogih za sklenitev večstranske protivojne pogodbe.

Debato je otvoril Marquess Reading, voditelj liberalne stranke in bivši indijski podkralj. Reading je predlagal resolucijo, v kateri izjavlja lordska zbornica, da prisrčno pozdravlja predloge ameriške vlade za odpravo vojne. Angleška vlada naj izjavi, da spreime načela, vsebovana v pogodbah. Nadalje je izjavil Reading, da želi izreči prisrčno priznanje vladi za nieno vztrajno delovanje za svetovni mir. Ameriški predlogi so velikega pomena in debata v spodnji zbornici je dokazala, da so bili simpatično sprejeti od vseh političnih strank v angleški državi. Mi moramo te predloge, je nadaljeval Reading, sprejeti tako, kakor so sestavljeni, prijateljsko in s simpatijo in z resnično željo, da sodelujemo pri delu za svetovni mir. Amerika je napravila največji korak na potu k svetovnemu miru, kljub temu da vprašanje razorožitve ni še rešeno in da se narodi ne čutijo še varne. Krivo je bilo temu, da je manikala v zboru svetovnih držav velika Amerika in da delo za svetovni mir ni bilo tako gotovo in je manikalo tudi pravo zaupanje med državami, ki so pogodbe podpisale. Sedaj je Amerika sama pozvala narode, naj se združijo in sklenejo pogodbo, ki je po svoji enostavnosti in širokogrudnosti taka, da se li ne more ničesar realnega oporekati. Prvikrat so bile velesile pozvane, naj se sporazumejo v vseh bodočih sporih potom mirovnega sodišča. Očitalo se je, da so ameriški predlogi presplošni. Vendar je treba priznati važnost izjave šestih velesil, da se bodo poslužile v rešitvi sporov edinole mirovnih sredstev. Nadalje je Reading izjavil, da ameriški predlogi ne kolidirajo z angleškimi obveznostmi, ki izvirajo iz locarnske pogodbe in statuta Društva narodov in iz drugih mednarodnih dogovorov. Kljub vsemu je nadaljeval Reading, obranimo pravico do samo obrambe in prostost akcije v primeru, ako bi katera stranka prelomila pogodbo. Govornik je končno pozval zbornico, naj opusti vse dvome in naj se izrazi v korist pogodbe, kakor jo predlagajo ameriške Zedinjene države. Lord Parmoor je resolucijo podpiral.

V imenu vlade je odgovoril sedanji zastopnik v svetu Društva narodov lord Cushendun. Govornik je izjavil, da se angleška vlada popolnoma strinja z vsem, kar je dejal lord Reading o ameriških predlogih. Ker pa se je o tem razpravljalo komaj pred par dnevi v spodnji zbornici, nima k temu, kar je izjavil zunanji minister Chamberlain ničesar dodati. Lord Reading je smatral za potrebno izjaviti, da obsoja vsako obotavljanje s strani vlade napram ameriškim predlogom. Ta trditev je popolnoma brez vsake podlage. Očigled ogromne važnosti ameriških predlogov je morala angleška vlada te predloge natančno proučiti, da spravi s poti vsa eventualna nesporazumljenja. Med gornjo in spodnjo zbornico, je nadaljeval Cushendun, ni nobene razlike v presojanju ameriških predlogov. Kljub temu pa upam, da ne bo lord Reading vztrajal na formalnem sprejetju njegove resolucije.

Viscount Cecil Chewood, zastopnik konservativne stranke, je pozdravil ameriške predloge. Govornik je izjavil, da bi, ako bi bili ameriški predlogi sprejeti, pomenili novo razdobje v mednarodnem pravu. Govornik je nadalje izrazil upanje, da Anglija ne bo odlašala z izjavo, da sprejme te predloge. On čuti dobro, da ne bi se s sprejetjem protivojne pogodbe nikakor oviralo delo Društva narodov za razširjenje arbitraže in omejitve oboroževanja. Nadškof Canterbury je izjavil, da bi bila velika nesreča, ko bi se resolucija lorda Readinga umaknila. Ameriški predlogi pomenjajo enega najznačilnejših dogodkov v zgodovini človeške civilizacije. Končno je izjavil lord Cushendun, da ne namerava predlagati lordu Readingu, naj umakne resolucijo in da je pripravljen sprejeti jo v imenu vlade. Nato je bila resolucija lorda Readinga **soglasno sprejeta.**

Princ Karol se preseli v Belgijo

Bruselj, 15. maja g. **Vlada je sporočila princu Karlu, da mu izda dovoljenje za bivanje v Belgiji pod pogojem, da se vzdrži val vsakega političnega delovanja. Princ Karol bo najbrže že v četrtek odpotoval v Bruselj.**

Bruselj, 15. maja s. Gostitelj princa Karola Jonescu je snoči dospel semkaj. Njegov prihod je nekoliko iznenadil, ker se je pričakovalo, da bo Jonescu odšel v Pariz, kjer naj bi se pogajal s francosko vlado glede dovoljenja, da se sme Karol nastaniti v Franciji.

Bukarešta, 15. maja (be.) »Adeverul« poroča, da so bila zaključena pogajanja med Romunijo, angleško narodno banko in nemško državno banko glede posojila, katerega bo uporabila vlada za revalorizacijo romunske valute.

Kongres češke agrarne stranke

Praga, 15. maja h. Danes je bila tukaj svečana otvoritev poljedelske razstave. Na kongres agrarne stranke so dospele deputacije iz več kot 14.500 občin.

Rothermereova propaganda

Dunaj, 15. maja g. Na letališče v Aspern je prispel danes iz Pariza preko Monakovega sin lorda Rothermerea. V avtomobilu bo odpotoval v Šoproni, kamor je dospelo že mnogo revizijonističnih društev, ki ga bodo pozdravili na madžarskih tleh. Od avstrijskih oblasti ni bil nihče na letališču. Hamsworth je prispel na Dunaj z dvema letaloma, ki imata v madžarskem in angleškem jeziku napis »Živela Madžarska« in ki sta okrašena z zastavami v angleških in madžarskih barvah. Letala se bosta vrnila v London.

Praški proces

Praga, 15. maja h. Na današnji razpravi proti Mihaljku in tovarišem je bilo zaslišanih samo nekaj prič. Nato so se prečitali sodni spisi. Ker se opaža pri udeležencih procesa nekako utrujenje, je sodišče sklenilo, da se jutri ne bo vršila razprava. Ker je 17. t. m. praznik, se bo razprava nadaljevala šele v petek.

Italija kupuje madžarsko žito

Rim, 15. maja o. Agencija Atmo poroča iz Budimpešte, da je Italija po informaciji lista Az Est pripravljena nakupiti tri leta zaporedoma po 5 milijonov ton madžarskega žita.

Nov Nobilov polet

Kingsbay, 15. maja. o. Danes ob 1.20 pop. se je Nobilov zrakoplov »Italia« dvignil iz Kingsbaya ter odplul v severovzhodni smeri. Če bodo vremenske razmere ugodne, bo zrakoplov ostal dva do tri dni v arktičnih krajih. Ni izključeno, da bo zrakoplov za par ur pristal na ledu, ali na kakšni neznani zemlji. Pričakovati je, da se bodo za daljši čas izkrcale tudi manjše skupine, katerim bo načeloval fizik prof. Pontremoli. Skupine bodo opremljene s signalnimi sredstvi, s katerimi bodo obveščale posadko zrakoplova, kje se od časa do časa nahajajo. Z padobrani jim bodo dovajana potrebna jedila in sredstva za raziskavanja in eksperimente. Skupine bodo razpolagale tudi z majhnimi radio brzojavnimi oddajnimi aparati, tako da bodo v stalnem stiku z ostalim delom ekspedicije. Izkrcani bodo tudi ljudje, ki bodo privezani na zrakoplov z vrvmi, da se lahko v slučaju potrebe takoj potegnejo na krov. General Nobile je poskrbel, da bo zrakoplov ostal lahko v zraku tudi nekoliko dni, če bo vreme oviralo povratek k bazi v Kingsbayu.

Iz letalskega sveta

Newyork, 15. maja g. Nemška letalka Thea Rasche je končala svoje priprave za prekooceanski polet. Polet se bo pričel, ko bodo nastopile ugodne vremenske razmere. Cilj je Berlin Tempelhof. Letalka bo letela na enokrovniku Timson, ki ima Wrightov motor z 220 HP.

Halifax, 15. maja g. Letala, ki sta hotela odleteti na Greenly Island k letalu Bremen, sta morala pristati in sicer prvo pri Maitlandu, ker mu je pošel bencin, drugo pa je obtičalo v močvirju reke v bližini Maitlanda.

Velik požar

Rio de Janeiro, 15. maja (lo.) V predmestju Barrichuella je požar vpepelil 25 hiš. Več gasilcev je bilo ranjenih.

Litva zahteva Vilno

Kovno, 15. maja (be.) Povodom slavnosti 10-letnice neodvisnosti Litve je državni predsednik Smetona ponovno povdaril zahtevo, naj se Vilno vrne Litvi. Semkaj so prispeli tudi nemški častniki, da prisostvujejo slavnostim.

Španija in osemurni delovnik

Madrid, 15. maja (pa.) Vlada je sklenila ratifikacijo washingtonske konvencije glede osemurnega delovnika z rezervo, da to konvencijo podpišejo tudi Francija, Anglija, Nemčija in Italija.

Klerikalci in orožniški upokojenci

Vedeli smo naprej, da bo ljubljansko klerikalno glasilo tudi tokrat ostalo sebi zvesto. Ko so klero-radikali upropastili predlog koalicije v prid upokojenim tobačnim delavcem, je klerikalno glasilo aplavdiralo. Tudi sedaj brani in zagovarja nečuveno postopanje svojih beograjskih gospodarjev, ki so na tako nečasten in nesocijalen način pritrgali orožniškim upokojencem draginjske doklade. Seveda se brani »Slovenec« z edinim sredstvom, ki mu še preostaja, z lažjo in potvorbo! »Slovenec« namreč utemeljuje glasovanje gg. Smodeja in Pušenjaka proti dr. Kramerjevemu predlogu s tem, da ga proglaša za — odvišnega, češ, da dr. Kramer zahteva to, kar je že urejeno. In brez vsakega sramu »Slovenec« citira v dokaz te svoje trditve člen 176. finančnega zakona za leto 1928-29, ki da določa, da morata finančni in notranji minister izdelati novo uredbo, po kateri bodo dobili upokojenci enake doklade. Ta »Slovenčeva« trditev pa je prosta potvorba, kajti člen 176 finančnega zakona predvideva le novo uredbo za temeljne penzije (ne doklade!) upokojenih orožnikov in še to le z omejitvijo, da državni prispevek za žandarmerijski penzijski fond ne sme biti večji nego je sedaj.

Včerajšnje glasovanje klerikalcev v finančnem odboru je pravo izdajstvo nad interesi najsiromašnejših, tem večje, če pomislimo, **da je največ onih orožniških upokojencev ki so bili oropani pristojajočih jim draginjskih doklad. Slovencev in tem težje ako pomislimo, da je sedanja klero-radikalska vlada ostala gluha tudi napram zahtevi, da se sploh odpravi ali pa vsaj z zadostno državno dotacijo osigura orožniški penzijski fond in orožniki tudi glede svojih temeljnih pokojnin izenačijo z ostalimi državnimi nameščenci.** Cinično je »Slovenec« pred par dnevi poročal, da je Korošec orožnikom dal pokojnine, ko je po svoji dolžnosti interveniral, da finančno ministrstvo izplača upokojenim orožnikom onih par borih dinarjev vsakomesečne pokojnine. Po včerajšnjem glasovanju sme klerikalno glasilo mirne duše zapisati o Korošču in njegovih poslancih, **da jim je vzel bore krajcarje draginjskih doklad, na katere so imeli že prisojeno pravico in da jih je oropal vere v pravno in socijalno pravičnost v lastni državi.**

Pouk slovenščine v Italiji kazniv

Gorica, 15. maja, o. Kakor smo svoječasno že poročali, je goriški šolski nadzornik vložil meseca februarja t. l. na podlagi opozorila tukajšnje policije ovadbo proti gospej Justini Podgornikovi, ženi znanega odvetnika in bivšega poslanca dr. Podgornika, ter proti učiteljici Berti Zejnovi, češ da sta organizirali tajno slovensko šolo v prostorih ženskega društva.

Na tukajšnji sodniji se je danes vršila obravnava, tekom katere so priče dokazale, da se ni tajno poučeval slovenski jezik, marveč da so se pri ženskem društvu tekom šolskih počitnic zbirali otroci k igranju in drugim ročnim delom. Tudi policijski agent, ki je nastopil kot obtežilna priča, ni mogel izjaviti, da bi se vršil tajen pouk slovenščine. Zaradi tega je sam zastopnik Državnega pravdništva predlagal oprostilno razsodbo. Zagovornika dr. Podgornik in dr. Slavik sta se pridružila predlogu državnega pravdnika in dokazovala v svojih nadaljnjih izvajanjih, da se pouk slovenščine, čeprav bi se vršil, ne sme smatrati za kaznivo dejanje, ko se vendar smejo zasebno poučevati tudi drugi nedržavni jeziki. Kljub temu pa je sodnik proglasil razsodbo, s katero se obsoja vsaka obtoženka na 150 lir globe. Obtoženki sta proti tej obsodbi vložili priziv.

Spremembe v zunanjem ministrstvu

Beograd, 15. maja p. Generalni direktor političnega oddelka v zunanjem ministrstvu Milan Jovanović je imenovan za generalnega konzula v Monakovem. Za generalnega direktorja političnega oddelka v zunanjem ministrstvu je imenovan Pavle Beljanski.

Beg komunista povzročil samomor orožnika

Beograd, 15. maja p. Danes je iz beograjskih zaporov pobegnil komunist Nikola Kotur, ki je bil v nedavnem komunističnem procesu obsojen na pet let težke ječe. Pobegnil je iz bolnice. Orožnik Sreten Jovanović, ki ga je stražil, je zapazil njegov beg ter je hitel za njim, vendar pa ga ni mogel več prijeti. Orožnik se je nato vrnil v bolnico ter izvršil samomor. Komunistu Kotorju je uspelo pobegniti.

Konferenca gospodarskega sveta Društva narodov

Ženeva, 15. maja. (ri.) Pod predsedstvom belgijskega delegata Theunisa je pričel gospodarski odbor Društva narodov s svojimi deli.

Ženeva, 15. maja. (pa.) Na otvoritveni seji gospodarskega odbora Društva narodov je francoski delegat Serruys izjavil, da je Francija izvedla sklepe gospodarske konference, odpravila vse uvozne in izvozne omejitve poljedelskih produktov in stabilizirala tarife. Serruys je izrazil željo, naj bi se gospodarski sporazumi garantirali tudi juridično.

Sklepi rimske konference za varstvo literarnih del

Rim, 15. maja (ri.) Konferenca za varstvo umetniških in literarnih del je odobrila celo vrsto resolucij, med njimi resolucijo glede reprodukcije vesti in člankov med periodičnimi listi.

Kellog dobi Noblovo mirovno nagrado?

London, 15. maja (be.) Odbor za Noblovo nagrado je sklenil, da bo podelil mirovno nagrado za leto 1928 ameriškemu državnemu tajniku Kellogu.

Pred odločitvijo v gledališki krizi

Ponovne demonstracije proti intendantu g. Kregarju. — Delegat prosvetnega ministrstva g. Čekić o krizi

Kakor predsnočnjim v drami je pri sinočni predstavi opere »Dekle z zlatega zapada« prišlo v opernem gledališču med občinstvom do burnih demonstracij proti upravniku arh. Kregarju. Ko je padel zastor po prvem dejanju, je občinstvo najprvo burno aplavdiralo igralcem na odru in posebno še dirigentu ravnatelju opere g. Poliću. Med občinstvom je vladalo vidno razburjenje. Tedaj se je oglasil bivši igralec g. Ferdo *Delak* in prečital protestno izjavo v imenu mlade umetniške generacije, ki je že predsnočnjim napovedala v drami boj g. upravniku Kregarju. Izjavil je med drugim: Upravnik je po enoletnem upravljanju izkazal za našo slovensko gledališko umetnost in za naše igralce tako malo razumevanja, da stojimo ob razsulu slovenskega teatra. Z obljubami in izjavami je omamil igralce, da so kljub odporu vse javnosti pozdravili njegovo imenovanje. Zaradi redukcij so igralci preobloženi z delom; režiserji in dirigenti morajo prekinjati vaje, ker je članstvo izčrpano in živčno omaguje. V zahvalo pa upravnik članstvo še sekira in izjavlja, da naj nezadovoljneži odidejo. Odpušča stebre našega teatra Betetta, Poliča, Marijo Vero in Levarja.

Občinstvo je v največji tišini poslušalo izjavo in ji nato pritrdilo z burnim aplavzom. Posebno ostri klici proti g. upravniku so padali zopet na dijaškem stojišču in na galeriji.

Ko se je nemir v gledališču malo polegel, je akademik Filip Andjelić z lože prvega nadstropja prečital naslednjo izjavo: «Spoštovana gospoda! Način, kakršnega se poslužujejo gotovi ljudje danes v reševanju kulturnih vprašanj, posebno pa v reševanju gledališke krize, je vse prej kakor na mestu. Slične izjave in demonstracije ne morejo vplivati na objektivnost inspektorja, ki je prišel kot zastopnik ministrstva prosvete, da stvar preišče in potem ministru poroča. Korektnost postopanja upravnika Kregarja je podana že s tem, da je sam zaprosil za preiskavo, ki naj ugotovi pravilnost njegovega dosedanjega poslovanja. Slavno občinstvo naj se ne pusti zavesti od neodgovornih prenapetežev.»

Preden je akad. Andjelić končal, so mu demonstranti odgovorili z žvižganjem in z vzkliki: «Dol s Kregarjem!» — «Inspektor naj ministru pove, kakšno je v Ljubljani razpoloženje proti Kregarju!»

Ko se je ob začetku drugega dejanja pojavil na dirigentskem pultu g. ravnatelj Polić, mu je občinstvo priredilo navdušene ovacije. Ravno tako je po drugem dejanju občinstvo burno aplavdiralo igralce in ponovno zopet dirigenta Polića. Po končani predstavi je g. Delak še enkrat pozval občinstvo, naj vztraja v boju proti upravniku g. Kregarju, nakar so se obiskovalci predstave mirno razšli. Policija tudi sinoči ni imela povoda intervenirati.

Izjava inspektorja Čekića

Po nocojšnji operni predstavi je inspektor prosvetnega ministrstva g. Čekić sprejel našega sotrudnika in mu v razgovoru podal nekatere izjave o svojih utisih, ki jih je dobil tekom svojih konferenc s predstavniki gledališke uprave, gledališkega osobja in z drugimi činitelji, ki prihajajo v poštev pri reševanju ljubljanskega gledališkega problema.

Uvodoma je g. Čekić naglašal, da so bile nekatere njegove izjave, ki jih je podal tekom svojega bivanja v Ljubljani, nekoliko preostro tolmačene. Njegovo bivanje v Ljubljani nikakor nima namena, reševati kake osebne zadeve, marveč je čisto informativnega značaja. Nikakor nima namena, da se sam angažira v razpletu dogodkov, marveč hoče kot objektiven in nezainteresiran opazovalec zbrati vse utise in jih verno poročati ministrstvu.

Na vprašanje našega sotrudnika, v čem je pravzaprav namen njegovega prihoda, je g. Čekić naglasil, da je sedaj čas, ko se pripravljajo proračuni za bodočo sezono in sklepajo pogodbe z osobjem. V tem času je treba vse določiti za bodoče normalno delo. Inspiciral je že sarajevsko, splitsko in še nekatera druga gledališča in je na tem inspekcijskem potovanju prišel sedaj tudi v Ljubljano. Priznava, da so vsa gledališča v krizi ter odvisna od subvencije, ki jo dobe od države in drugih v poštev prihajajočih činiteljev. Prizadeval si je, da prouči v ljubljanskem gledališču vsa vprašanja, ki so na dnevnem redu in dobi kar najjasnejšo sliko o celotnem položaju. Oseb na vprašanja niso tako težavna, da bi jih ne bilo mogoče rešiti. Treba pa je misliti najprej na dobro osnovo in razvoj zavoda.

Glede včerajšnjih in nocojšnjih demonstracij v gledališču je g. inspektor naglasil, da je gledališka atmosfera skrajno elektrizirana. Bati pa se je, da postanejo take demonstracije permanentne in prestopijo dovoljene meje ter napravijo iz gledališča poulično tribuno, kar bi vsekakor bilo na škodo gledališke umetnosti in gledališča samega.

V nadaljnem razgovoru je g. Čekić pripomnil, da se tudi tisk zelo angažira za gledališko vprašanje, zdi pa se mu, da se je tudi tiska polastilo nekaj one nervoze, ki objema gledališko elektrizirano atmosfero. Tako se je zgodilo, da so bili nekateri njegovi razgovori napačno prikazani in tolmačeni. Z zadovoljstvom ugotavlja, da je naletel povsod, kamor se je obrnil, na dobro voljo in razumevanje, zato upa, da bo našel pri vseh merodajnih faktorjih ono podporo, ki je gledališču za nadaljnji razvoj in procvit neobhodno potrebna.

Končno je g. Čekić izrazil svoje *zadovoljstvo nad umetniškim nivojem ljubljanskega gledališča, ki je s skromnimi sredstvi, s katerimi je razpolagalo, ustvarilo mnogo umetniških dobrin, ki mu jih mora vsakdo priznati. Na svojem gostovanju v Zagrebu in Beogradu je ljubljansko gledališče še bolj utrdilo sloves, ki ga je že prej užival. Vsekakor pa smatra, da je v interesu gledališke umetnosti in celokupne slovenske kulture, da ostane ljubljansko Narodno gledališče neokrnjeno.*

Konference z oblastnim odborom in mestnim magistratom

Opoldne se je g. inspektor Čekić sestal z zastopniki oblastnega odbora gg. dr. Adlešičem in dr. Velikonjo ter zastopniki mestnega magistrata gg. nadsvetnikom Govekarjem in šefom knjigovodstva g. Volcem. Na tej skupni konferenci so pregledali in proučevali proračun, ki ga je po nalogu g. inspektorja sestavila gledališka uprava. Pregledovanje proračuna se bo jutri nadaljevalo.

Kakor smo informirani, se g. Čekić jutri zvečer vrne v Beograd, da poroča o rezultatu svoje inspekcije prosvetnemu ministru.

Vtis v Beogradu

Beograd, 15. maja. p. Kakor izve Vaš dopisnik iz krogov prosvetnega ministrstva, se smatra, da je postal upravnik ljubljanskega gledališča g. Kregar po zadnjih demonstracijah v ljubljanskem gledališču, ki so pokazale, da z njegovim delovanjem ni zadovoljno samo gledališko osobje, marveč tudi širša publika, popolnoma nemogoč. Kakor se zatrjuje, pričakuje prosvetno ministrstvo samo še povratek inspektorja Čekića, da poda svoje poročilo o rezultatih inspekcije, nakar bo ostavka g. Kregarja definitivno sprejeta in imenovan novi upravnik.

Gospodarska razstava v Pragi

Praga, 14. maja. h. Jutri se otvori velika gospodarska razstava skupno z otvoritvenimi svečanostmi kongresa češkoslovaške agrarne stranke. Že od včeraj je mesto popolnoma spremenilo lice. Povsod se opaža, da je preplavljeno tujcev. Kakor računajo, bo razen množice ostalih gostov prišlo v Prago najmanj 250.000 delegatov in članov agrarne stranke. Naval je tako velik, da že danes ni mogoče dobiti sobe v hotelu.

Rothermere noče mirovati

Budimpešta, 14. maja. g. Angleški poslanec Harmsworth, sin lorda Rothermerea, bo jutri popoldne prispel v Budimpešto. Po prihodu na Madžarsko se bo najprej ustavil v Oedenburgu, kjer ga bo pozdravil mestni župan. Zvečer se bo vršil svečan banket v Rabu, odkoder bo Harmsworth nadaljeval pot z avtomobilom. Razen raznih ogledov v mestu in okolici so na programu svečani banketi pri ministrskem predsedniku Bethlenu, nadvojvodi Jožefu, grofu Apponyju, zvezi nacijonalnih gospodarskih organizacij in drugod. Angleški gost bo priredil svečano kosilo madžarskim novinarjem.

Grški prelat — kardinal

Rim, 15. maja (be.) Papež namerava imenovati grškega prelata Papadopulosa za kardinala v znak njegovih prizadevanj za združitev rimsko-katoliške cerkve z ortodoksno cerkvijo.

Špansko oboroževanje

Madrid, 14. maja (be.) Ministrski svet je sklenil, da začne graditi nove enote vojne mornarice.

Afganistanski kralj v Rusiji

Ljeningrad, 14. maja (be.) Afganistanska kraljevska dvojica je odpotovala na Krim.

Katastrofalen potres na Japonskem?

Hamburg, 15. maja. s. Preteklo noč so aparati tukajšnje potresne postaje registrirali močan potres, čigar ognjišče je oddaljeno približno 9700 km.

Kairo, 15. maja (10.). Potresna postaja Helouan je zabeležila danes ob pol 11. ponoči katastrofalen potres z epicentrom v daljavi 11.000 km.

Newyork, 15. maja. (10.). Včeraj popoldne je silen potres težko poškodoval mesto Guayaquil. Smrtnih žrtev ni bilo. Brezžična brzojavka iz Manchestra v Newhannpshire (v Zedinjenih državah) poroča, da je bil zabeležen v okraju Misifutamo na Japonskem hud potres. Približno sto ljudi je ubitih.

Lima, 15. maja. g. V prestolnici departementa Amazonas so občutili močan potres. Tri osebe so bile ubite, nekaj hiš se je zrušilo. Prebivalstvo je pobegnilo iz mesta.

Francoski polet na Kitajsko

Pariz, 15. maja (pa.) Iz Kalkute poročajo, da je francoski letalec Pelieter D'Oisy prispel v Allahabat.

Spomenik Franceta Jožefa v Budimpešti

Budimpešta, 14. maja s. Kakor izve »Magyar Orszag«, namerava postaviti občinski svet na peštanski strani mostu na verigah spomenik bivšega kralja Franca Jožefa kot jezdeca. Na tem mestu je bivši kralj Franc Jožef l. 1867, ko je bil kronan za madžarskega kralja, zamahnil z mečem na štiri strani sveta.

Žrtve katastrofe v Grottamare

Rim, 14. maja g. Po katastrofi v Grottamare so dosedaj odkopali 20 trupel.

Grška vlada lastnica Achilleiona

Atene, 14. maja g. Vlada je za 14,925.000 drahem kupila grad Achilleion na otoku Krfu, ki je bil prej last cesarice Elizabete in pozneje cesarja Viljema. Današnji ministrski svet je odobril kupno pogodbo, ki jo je sklenil gospodarski minister Valencas. V kake namene bo grad služil odslej, bo ministrski svet sklepal pozneje.

Balfour piše svoj življenjepis

London, 14. maja g. Bivši ministrski predsednik in zunanji minister 80-letni lord Balfour je pričel pisati avtobiografijo, v kateri bo objavil nekatere podatke, ki dosedaj še niso bili znani.

54

Naši kraji in ljudje

Pred izrednim kongresom profesorjev

Glavna uprava profesorskega društva v Beogradu je v ponedeljek sklenila na posebni seji, da se koncem tega meseca skliče izredni kongres profesorjev iz vse države.

V krogih naših profesorjev neprestano vlada nezadovoljstvo. Njihovo stanje se slabša od leta do leta. Osnutek zakona o srednjih šolah je gotov že šest let, a se vendar ne uveljavi. Srednješolski profesorji so preobremenjeni s poukom in dogaja se, da dandanes mora kvalificiran profesor v razredih s 70 dijaki v mračnih sobah poučevati za celih 14 dinarjev na uro. O postranskem zaslužku ni govora. Profesorji morajo v mnogo težjih razmerah kot pred vojno služiti za polno pokojnino 35 let namesto 30. Vse to je napolnilo čašo potrpežljivosti in profesorji hočejo jasno vedeti, ali se bo ugodilo njihovim upravičenim zahtevam in ali se bodo izpolnile neprestane obljube.

Profesorsko društvo šteje danes v svojih stanja s sprejetjem davno pripravljenega zakona o srednjih šolah. Zahtevajo, da profesor, ki stopi v službo z najvišjimi kvalifikacijami in se posveti najidealnejšemu službovanju, vzgajanju mladine, ne bo med poukom moral neprestano misliti na svojo lačno obitelj in trpeti v strahu pred bodočnostjo. Hočejo, da se njihovo pošteno prizadevanje pošteno plača. Po zakonu naj se profesorjem s primerno plačo in stalno doklado zasigura eksistenca in se jim omogoči dostojno življenje.

Profesorsko društvo šteje danes v svojih petih sekcijah (Beograd, Zagreb, Ljubljana, Sarajevo, Split) okrog 3000 članov. Izredni kongres bo pokazal, kako veliko je razočaranje in kako težaven je položaj tega stanu in s tem v neposredni zvezi stanje naših srednjih šol.

Naš Michelangelo v Ameriki

V slovenskem ameriškem dnevniku »Prosveta« je izšel pred kratkim izpod peresa pisatelja Ivana Molka zanimiv članek o našem kiparju Meštroviću. Iz njega posnemamo:

V Čikagu se mudi že dobre 3 tedne svetovno znani hrvatski kipar Ivan Meštrović, ki je posebej v Ameriki zaslovel pred dvema letoma, ko je imel v nekaterih mestih razstavo svojih skulpturnih del. Njegova znamenita dela so bila razstavljena tudi v čikaškem Artističnem muzeju in javnost, kolikor se zanima za umetnost, mu je bila zelo naklonjena. Takrat ga je komisija za parke povabila, da kompetira za 2 velika spomenika, ki se imata postaviti v Michigan Aveny na novem mostu, ki vodi v Grand park. Meštrović se je odzval in dobil je naročilo. Spomenika, ki predstavljata 2 Indijanca, je umetnik vlil v bron v svoji kiparski delavnici v Zagrebu in pred nekaj tedni sta prispela v Ameriko. S kipom vred je prišel tudi Meštrović, da nadzoruje montiranje.

Čim je prišel Meštrović v Ameriko, se je pričela javnost zanimati zanj. Listi so beležili njegov prihod in očrtali njegovo delo, ki bo stalno krasilo veliki Grand-park. Glavna ocena seveda pride, ko bosta kipa odkrita, toda člankar dnevnika »The Chicago Daily News« že zdaj imenuje najnovejše Meštrovićevo delo umotvor in umetnika drugega Michelangela.

Dne 20. aprila sem v družbi br. Vincenta Cainkarja obiskal Ivana Meštrovića, da spoznam velikega umetnika osebno in se malo razgovorim z njim. Stanuje v Drake-hotelu na obali jezera. Umetnik naju je prijazno sprejel in kramljala sva z njim dobro uro. Prvo, kar sem opazil na Meštroviću, je njegova demokratičnost, mirnost in redkobesednost. Kmalu vidiš, da to ni na primer dr. Pupin, čigar vsaka beseda in vsaka beseda povdarja ponos! Ne, na kiparju Meštroviću ni nič aristokratskega.

Koliko časa ostane v Čikagu? Še dva tedna. Računal je — in tako mu je bilo sporočeno — da bo temelj s podstavkom za njegova kipa dovršen do 1. maja, pa ni. Delo se je zavleklo in kipa bosta odkrita šele v septembru. Medtem se Meštrović vrne domov, ni pa gotov, če se bo vrnil v Ameriko v jeseni. Zaposlen je dnevno. Vsak dan popoldne se pelje v Grand-park, kjer postavljajo fundament.

Na vožnji iz domovine v Čikago je Meštrović na parniku imel nesrečo, da je padel in si izpahnil roko v zapesti. Pred nekaj dnevi so vzeli roko iz mavca in zdaj je že dobra.

Kako sodi o Ameriki? Je morda opazil kaj posebnega? — Nič, prav nič posebnega! Opazi že, ali njegovo mnenje ni važno. Briga se predvsem za svoje delo...

Vloga pravoslavne cerkve za zbližanje Srbov in Bolgarov

Prava krščanska ljubezen, ki jo je srbska pravoslavna cerkev izkazala bolgarskemu narodu s tem, da je patrijarh Dimitrije poslal žrtvam potresa toplo sožalno pismo in primeren prispevek, obenem pa naročil niškemu episkopu Dositeju, da obišče ponesrečence, je našla med Bolgari prisrčen odmev, kar izpričujejo naslednje pomembne izjave, ki jih je dal sofijski mitropolit Stevan dopisniku »Vremena«.

»Mi smatramo, da mora v cilju trajnega in plodonosnega zbližanja Srbov in Bolgarov predvsem pričeti z delom cerkev kot predstavnnica resnice in pravice. Cerkev mora biti vzvišena nad ljudskimi strastmi in političnimi kombinacijami, ker za pravoslavno cerkev je najpoglavitnejše: vzajemna ljubezen v imenu Boga, bratstva in miru. To naj bo temelj našega zbližanja. Osebno sem prepričan, da je prihod niškega episkopa Dositeja pričetek izboljšanja vzajemnih odnošajev, pričetek nove dobe, v kateri bo odstranjeno in pozabljeno, kar nas je doslej ločilo.

— Bolgari in Srbi smo sinovi ene cerkve. O tem med nami ne more biti spora. Za zbližanje je potrebno samo aktivno sodelovanje predstavnikov naših cerkvenih organov, bolgarskih in srbskih. Češče se moramo videti, razgovarjati, posvetovati, prirejati splošne skupščine, a glavno je, da v cerkvah propovedujemo bratsko krščansko ljubezen in mir. S tem bomo najbolje služili ideji miru, ne samo na Balkanu, marveč na vsem svetu!

— Pravoslavna cerkev mora biti osnova za to delo. To morajo uvideti in priznati tudi oni deli jugoslovenskega naroda, ki niso pravoslavne vere, ki pa težijo k istemu smotru zbližanja z bolgarskim narodom. Mi smo vedno bili poborniki svobode vesti in enakopravnosti vseh veroizpovedi. Priznati pa je treba, da ima pravoslavna cerkev zgodovinsko vlogo pomirjenja in ujedinjenja bratov. Ciril-Metodska ideja lahko reši vse naše spore in samo v svetlosti te ideje se lahko reši mučno makedonsko vprašanje. Spoštovati moramo vzajemno svobodo in povdarjati načelo, ki je bilo že leta 1910. proklamirano na vseslovanskem kongresu v Sofiji: Slovan ne sme zatirati Slovana! Vsak Slovan se mora čutiti svobodnega v vsaki slovanski državi. Mi vsi moramo delovati na ustvaritvi tega velikega načela. V složnosti je moč Slovanstva: **»V sgovore je silata na slavjanstvoto!«**

— Ko bomo vsi svobodni in ko bomo ujedinjeni v progresu in popolnosti, tedaj bomo — od Dunava do Jadranskega morja in od Drave do Belega in Črnega morja — »jednimi usti i jednim serdcem« veličali Gospoda Boga in majko Slavijo . . .

Jubilej 30letnega županovanja

Alojz Sel, posestnik in gostilničar v Zrkovcih pri Mariboru, praznuje te dni izreden jubilej. Včeraj, 15. maja, je poteklo 30 let, kar je bil (1898) prvič izvoljen za

župana občine Zrkovci, kateri stoji na čelu od takrat ves čas do danes, z malim presledkom l. 1923., ko so klerikalni intriganti dosegli razpust občinskega odbora in postavitev klerikalnega gerenta.

Vedno je bil tudi navdušen gasilec. Že kot 18-letni mladenič je pristopil gasilnemu društvu v Št. Janžu. L. 1913. pa je ustanovil gasilno društvo v Zrkovcih in mu bil dve leti načelnik, pa je to mesto potem zaradi prezaposlenosti kot gospodar in župan odložil in vodi od takrat naprej društveno blagajno.

Ustanoval je tudi Prosvetno društvo v Brezju, ki sicer skromno, vendar pridno dela in ima tudi malo knjižnico, ki se bo baš te dni pomnožila s 50 knjigami, katere je preko Zveze kulturnih društev podaril znani mariborski narodni trgovec g. Vilko Weixl občini Zrkovci kot rojstni občini svojega očeta.

G. Sel, doma iz Št. Janža na Dravskem polju, kjer se je rodil l. 1866., je bil vsikdar odločen narodnjak in naprednjak in je kot tak moral prenesti marsikako bridkost s strani političnih nasprotnikov, a uklonil se ni nikdar.

Njegova gostilna in njegova ljubeznivost ter dobra postrežba je vsem mariborskim izletnikom prav dobro znana — Jutri, na praznik popoldne, priredijo Mariborčani večji izlet v Zrkovce, da čestitajo vrlemu možu ob 30-letnici njegovega županovanja.

Zborovanje slovenskih novinarjev

Ljubljanska sekcija Jugoslovenskega novinarskega udruženja si je izbrala za svoj letošnji občni zbor najmlajše slovensko mesto Laško, nekdanjo nemško Trutzburg, a sedaj krepko in zavedno narodno postojanko. Za zborovanje, ki se je vršilo v nedeljo in je bilo prav dobro obiskano, je laška mestna občina radevolje dala na razpolago in okusno priredila prostor v svoji šoli.

Občni zbor je potekel v znamenju lepe stanovske solidarnosti, tako da so bili vsi sklepi sprejeti soglasno. Po odobritvi poročil sekcijskih funkcijonarjev o poslovnem letu 1927-28 je bil soglasno izvoljen novi odbor v sledeči sestavi: predsednik *Stanko Virant* (Jutro), podpredsednika *Viktor Cenčič* (Slovenec) in *Udo Kasper* (Marburger Zeitung), tajnik *Rudolf Ozim* (Slovenski Narod), blagajnik *Drago Potočnik* (Slovenec), odborniki *Božidar Borko* (Jutro), *Stano Kosovel* (Jutro) in *Josip Zupančič* (Slov. Narod); nadzorstvo: *Ante Beg* (Domovina), *Viktor Eržen (Volksstimme)* in *Fran Zabret* (Domoljub); razsodišče: *Miha Krek* (Slovenec), *Albin Prepeluh* (Kmetski List) in *Rasto Pustoslemšek* (Jutro); zastopnik slovenskih novinarjev v upravi penzijskega fonda ostane še nadalje *Fran Terseglav* (Slovenec) Občni zbor je sprejel sklepe glede revizije tiskovnega zakona, novinarske uredbe in nekaterih drugih stanovskih zadev.

Opoldne so bili novinarji v okusno renoviranem hotelu «Savinji» gostje mestne občine in okrajnega zastopa. Na kosilu, ki ga je v splošno zadovoljstvo oskrbela hotelirka ga. Tropova, so pozdravili novinarje mestni župan g. *dr. Roš*, gerent okr. zastopa g. *dr. Godnič*, sreski poglavar g. *Pinkava*, predsednik Olepševalnega društva podžupan g. *Elsbacher* in ravnatelj kopališča g. *Smertnik*. Zahvalila sta se jim v imenu novinarjev gg. *Virant* in *Terseglav*.

Popoldne so si novinarji ogledali res krasno ležeče letoviško mesto, ki je kakor ustvarjeno za važno tujskoprometno postojanko, nato pa posetili slovito radiotermalno zdravilišče, ki jim ga je ljubeznivo razkazal ravnatelj g. Smertnik. Tako so zastopniki našega časopisja zopet spoznali diven košček lepe slovenske zemlje.

Železniška zveza Kamnik - Savinjska dolina

Že pred vojno je bila v teku živahna akcija za železnico, ki naj bi vezala Savinjsko dolino preko Kamnika ali Domžal z Ljubjano. Obstojalo je več varijant, od katerih je imela vsaka svoje zagovornike. Preden je prišlo do odločitve je izbruhnila vojna in vse lepe načrte pokopala. V zadnjem času pa je akcija za to izredno važno železniško zvezo zopet oživela in v aprilu se je vršilo v Kamniku dobro obiskano zborovanje interesentov. Zborovanje se je izreklo za zvezo Kamnika s Savinjsko dolino preko Gornjega grada in je izvolilo tudi poseben pripravljalni odbor. Od tega smo prejeli te dni dopis, ki ga objavljamo, ne da bi s tem zavzeli stališče za to ali ono varijanto.

Naši javnosti je že znano, da se je započela močna akcija za realizacijo železniške zveze Kamnik - Savinjska dolina. Stvar sama je že stara, stopila pa je pred kratkim v nov štadij. Država najema veliko investicijsko posojilo, ki se bo uporabilo za javne, plodonosne zgradbe. Ta program mora biti že naprej izdelan in ministrski svet se je o tem že opetovano posvetoval. Vse to so uvideli tudi interesenti glede gorenje železniške zveze in pričel z delom.

V tem pogledu se je vršilo dne 15. aprila veliko zborovanje v Kamniku, sklicano po kamniškem mestnem županu g. Kratnarju. Poteklo je v najlepšem redu in sprejeta je bila brez ugovora — število navzočih je znašalo okrog 250 — resolucija, ki se izreka za čimprejšnjo gradbo železniške zveze Kamnik-Tuhinjska dolina-Gornji grad - Šmartno ob Paki s podaljšanjem na Mežico-Prevalje.

Ker so se pojavile tudi druge varijante (Kamnik-Tuhinjska dolina-Motnik-Polzela in Domžale-Lukovica-Črni graben-Motnik-Polzela), naj predočimo v kratkem gospodarske in tujsko-prometne razloge, ki govore za zgradbo proge iz Kamnika na Gornji grad.

Ta železniška zveza odpre obširen teritorij, v katerem leže neizmerne množine lesa, pod zemljo pa bogate rude. Vse to bogastvo se danes spričo nezadostnih prometnih sredstev ne more s pridom izrabljati, tako da ondotno ljudstvo v gospodarskem oziru čedalje bolj propada. S to progo pa ne bomo samo omogočili izrabo domačih zemeljskih zakladov, marveč po njej bo omogočen zaradi zveze proti severu tudi tranzit češkega in avstrijskega blaga. Tujski promet, ki se dosedaj v krasnih Kamniških-Savinjskih planinah ni mogel prav razviti, bo dobil z novo zvezo novega razmaha. Tudi ta gospodarska panoga bo prinašala zapuščenim krajem lepe dohodke. Tehničnih ovir za oživotvorjenje imenovane zveze ni.

Ako primerjamo razloge, ki govore za drugi dve varijanti, to je čez Tuhinjsko dolino in Domžale-Črni graben na Polzelo, pridemo brez vsakega pretiravanja do zaključka, da odgovarja najbolj vsem interesom in zahtevam rentabilnosti proga Kamnik - Tuhinjska dolina - Gornji grad - Šmartno ob Paki in naprej v Mežiško dolino. Prirodno bogastvo ob progi skozi Črni graben zaostaja daleč za onim ob progi čez Gornji grad. Proga bi bila dalje skoro vzporedna z Južno železnico in ne daleč od nje ter bi bila, ker gre veliko v odprtem terenu, izpostavljena takojšnjim zračnim napadom našega zapadnega soseda. Kar se pa tiče terena, je ta zaradi dolinske lege in nepropuščanja vlage v nižje zemeljske plasti precej močviren, tako da bi obstojale velike težkoče za fundiranje spodnje železniške gradbe. V tujsko-prometnem oziru bi nudila ta proga prav malo, dočim vodi proga Kamnik-Gornji grad naravnost proti osrčju romantičnih Kamniško-Savinjskih planin z mičnimi predgorji, solnčnimi planinami in krasnimi gorskimi dolinami.

Podrobne ocene s stališča pospeševanja turizma, dalje obširnejše gospodarsko in tehnično poročilo še prinesemo.

Katera proga pa je z vojaških vidikov najbolj primerna, o tem gre beseda vojaški upravi, ki bo brez dvoma najizdatneje vplivala na izbiro varijante.

Ako bi dopuščali ekonomski, vojaški in politični oziri gradbo dveh prog v teh predelih, pa privoščimo seveda iz srca tudi ljudstvu iz Črnega grabna, da dobi železniško zvezo.

Odbor za gradnjo železnice Kamnik-Gornji-grad-Savinjska dolina.

Premijera! Popolnoma novo!

Prvo in edino predvajanje v Ljubljani!

FRED NIBLO

mojstrski režiser velefilma »Ben Hur« prinaša svoj drugi velefilm:

Dama s kamelijami

Velefilm po nesmrtnem ljubavnem romanu slavnega **ALEKSANDRA DUMASA ml.** z življenje prekipevajočimi slikami današnjega Pariza. Povest življenja polnega sijaja in lepote, ljubezni in požrtvovalnosti.

Najboljši igralci! — — Sijajna režija!

Danes svečana premijera ob 4., ¼ 7., ¾ 8., ¼ 10.

Telefon 2730. KINO »DVOR«.

Žrtev zločincev z omotičnimi sredstvi

Zagreb, 15. maja

V Zagrebu biva že več let Slovenec pekovski mojster Mirko Jakopič, ki ima svoje stanovanje v Radničkem dolu. Včeraj je odpotoval v Sevnico, da bi tamkaj nakupil nekoliko vagonov drv za svojo pekarno. V vagonu sta se mu pridružila dva neznanca, ki sta mu ponudila pijače in cigarete. Cigarete so bile vsekakor narkotične, ker je Jakopič takoj po pušenju zaspal. Ko se je v Sevnici zbudil, je opazil, da mu je bila ukradena listnica s 15.000 Din. Tatvino je prijavil orožnikom v Sevnici, ki mu sprva niso hoteli verjeti in so se skupno z njim podali v Zagreb, kjer se je potrdilo, da je res vzel s seboj 15.000 Din, doma pa je pustil še 5.000 Din. Izguba denarja je tako deprimirala Jakopiča, da se je včeraj kmalu po odhodu orožnikov odstranil iz stanovanja, vzel s seboj nož in ključ ter se podal na podstrešje. Ker je žena opazila, da mož nekaj pripravlja, je pozvala stražnika, ki je šel za Jakopičem in preprečil njegov samomorilni namen. Toda Jakopič se je takoj odpravil od doma in danes zjutraj so ga našli v Zelengaju s prerezanimi žilami, v nezavesti. Z rešilnim avtomobilom so ga jadrno prepeljali v bolnico, kjer so mu nudili potrebno pomoč. Ko se je Jakopič končno le zavedel, je izjavil, da mu obrt ne uspeva dobro in da ga je izguba 15.000 Din tako potrla, da si je zaželel smrti.

Drzne lopove, ki z omotičnimi sredstvi lovijo svoje žrtve, intenzivno zasleduje zagrebška policija v zvezi s sevniškimi in ostalimi posavskimi orožniškimi stanicami.

Naši onstran granic

Razsodba v procesu radi dogodkov v Breznici

Dne 10. t. m. se je končala razprava z nastopno razsodbo: Vsi pri razpravi navzoči obtoženci se oprostijo, obsodijo pa se: Rudolf Istenič na 2 leti in 1 mesec ječe ter 180 lir globe, Ludvik Strel na 1 leto in 8 mesecev ter 25 dni ječe in 150 lir globe, Karel Strel na 1 leto, 15 dni ječe ter 120 lir globe, Anton Žakelj na 2 leti in 1 mesec ječe ter 180 lir globe, Matej Žakelj na 1 leto, 8 mesecev in 25 dni ječe ter na 150 lir globe. Vsi ti se nahajajo v Jugoslaviji.

Branitelj Italijan dr. Ciolella je v svojem govoru naglašal, da bi morali finančni stražniki delati vedno po zakonu. »Nikakor niso bili upravičeni odvesti ponoči žensko z dojenčkom od doma! Finančna stražnika sta pretiravala in si izmislila število napadalcev, da opravičita svoje razoroženje. Tudi druge njihove izpovedi niso verjetne.«

p— *Nova vojašnica v Idriji.* Kakor že znano, gradijo Lahi pod Kobalovimi planinami v bližini cerkve sv. Antona, torej visoko nad idrijskim mestom veliko vojašnico. S tovarniške strani so napravili žično vzpenjačo. Vojašnica bo gotova tekom treh let.

p— *Upor zaradi bire.* Na Vrhu v Istri so se kmetje uprli proti svojemu županiku Franu Peršiću, ki zahteva od njih biro: pšenico, grozdje in druge pridelke. Prišel je na Vrh davčni uradnik iz Buzeta z dvema orožnikoma, da pobere pri kmetih vso biro, ki jo zahteva župnik. Kmetje so se vzdignili in odšli do župnišča, katero so obkolili, zahtevajoč od župnika, da se javno odreče biri in izseli. Prišel je nato na Vrh še orožniški poročnik. Ljudstvo se je počasi pomirilo in se razšlo. Oblast posreduje. Kmetje pravijo: tako strašna je bila lanska letina, siromašni smo, sami nimamo kaj jesti, zadolženi smo, kako naj damo še župniku pšenice, grozdja, vina in kdo ve, kaj še vse!

p— *V Puli pijejo vedno manj.* Po izvestju užitninskega urada se je popilo v Puli v letu 1925 43.000 hl vina, naslednje leto 41.000 in lani 38.000.

p— *Cvetlični dan* v korist organizacijam proti jetiki bo prvo nedeljo v juniju po vseh občinah. V novojnem času se je jetika zelo razširila zlasti po Julijski Krajini.

p— *Ambulatorij za pobijanje jetike* ustanove tudi v Vipavi. Vodil ga bo znani besni sovražnik slovenskega ljudstva dr. Delpin!

Senzacija! Odkritje! Senzacija!

Kako je lepa, mlada dama iz najvišjih krogov vodila za nos vso pariško policijo!

Beli pajek

V glavnih vlogah

M. Paudler in W. Rilla

Tajinstveni vlomilec. Skrivnostna pisma. Brezuspešen trud policije. Sportnik — detektiv. Krasna ogrlica. Izgubljena stava. Rešitev zagonetke. Zmaga ljubezni

Danes! Velika premijera! Danes! ob 4., pol 8. in 9. uri.

Tel. 2124. ELITNI KINO MATICA

Kulturni pregled

Ljubljanska drama

Začetek ob 20.

Sreda, 16. maja. Župan Stilmondski, premijera. Izven.
Četrtek, 17. maja. Nedeljski oddih. Ljudska predstava po globoko znižanih cenah. Izv.
Petek, 18. maja. Agonija. Gostovanje zagrebške drame. Izven.
Sobota, 19 maja. Velika noč. Gostovanje zagrebške drame. Izven.

Ljubljanska opera

Začetek ob 19.30.

Sreda, 16. maja. Lady X. Opereta. D.
Četrtek, 17. maja. Tosca. Gostuje Marij Šimenc. Izven.
Petek, 18. maja. Zaprto.

Mariborsko gledališče

Sreda, 16. maja ob 20. »Lepa pustolovščina«. D. Kuponi.
Četrtek, 17. maja ob 20. »Grofica Marica«. Kuponi. Znižane cene. Zadnjikrat.

Iz ljubljanske gledališke pisarne. V sredo 16. t. m. se igra v drami Maeterlinckova tridejan. »Stilmondski župan«. Naslovno vlogo kreira g. Levar, režira g. C. Debevec. Premijera je izven abonmaja, abonenti premijerskega reda dobe 50% popust. — V petek in soboto gostujejo člani zagrebškega gledališča. — Pripravljati se dve novosti: Haškov »Dobri vojak Švejk« z gosp. Cesarjem v naslovni vlogi in z g. Danešem kot gostom, ter veseloigra »Fanny in njena žlahta«. — Gledališka uprava se pogaja z nemškim igralcem Moissijem za enkratno gostovanje v Ibsenovih »Strahovih«. — Prihodnji mesec bo gostoval v drami češki igralec Štěpanek. Nastopi v vlogi Cyrana de Bergeraca. — V četrtek 20. t m. ob 20. se vprizori komedija »Nedeljski oddih« po znižanih cenah.

Ljubljanska opera. V četrtek 17. maja gostuje v ljubljanski operi g. Marij Šimenc. Poje vlogo Čavaradossija v Puccinijevi »Toscі« Za prihodnjo sezono je tenorist angažiran v Nemčiji.

Praznik Vnebohoda v mariborskem gledališču. Vpoštevajoč željo občinstva, se vprizori v četrtek, na praznik Vnebohoda zvečer opereta »Grofica Marica«, menda zadnjikrat in pri znižanih cenah.

Močan uspeh slovenske pianistke v tujini. Gdč. Karmela Kosovelova, absolventka mojsterske šole za pianiste na Glasbeni akademiji v Monakovem, je dne 9. t. m. nastopila na javnem koncertu, ki se je vršil v veliki dvorani monakovskega Odeona. Pod dirigentom Hanseggerjem je izvajala Lisztov klavirski koncert v A-duru za piano in veliki orkester in je dosegla s to produkcijo ogromen uspeh. Glasbeni recenzent »Münchener U. Nachrichten« podčrtava nastop naše rojakinje z besedami, ki presegajo okvir navadnega priznanja. Posebno hvali velikopoteznost pojmovanja in virtuozno izvedbo težke Lisztove kompozicije ter popolno doraslost umetnice, ki se ji obeta še velika prihodnost v pianističnem poklicu. Podobno se izražajo o koncertu i ostali monakovski listi.

Župančičeva proslava v Zagrebu. V soboto, dne 19. t. m. se bo vršila v dvorani zagrebškega Glasbenega zavoda proslava 50-letnice Otona Župančiča. Svečanost priredi »Slovensko prosvetno društvo« v Zagrebu. O pesniku, ki bo osebno navzoč, bo predaval pisatelj, urednik »Ljubljanskega Zvona« g. Fran Albrecht. Nato bo sledil vokalni del, pri katerem bodo sodelovali: ga. Pipa Arko-Tavčarjeva, gg. Mario Šimenc in Drago Zupan ter vokalni kvartet dr. Benković - Bukšeg - Vičar - Zupan. Župančičeve pesmi bo recitirala ga. Vika Podgorska, ki nastopi tudi v prizoru slavljenčeve »Veronike Deseniške.

Dr. B. Širola:: Missa Poetica. Pevsko društvo »Tomislav« v Varaždinu je pod vodstvom svojega dirigenta dr. E. Krajanskega pred kratkim izvajalo kompozicijo dr. B. Širole »Missa poetica«. Delo sestoji iz 13 stavkov in nima liturgičnega značaja, čeprav poveličuje cerkven obred. Skladatelj je napisal kompozicijo v koncertnem slogu za peteroglasni mešani zbor. Pevci »Tomislava«, po številu 62 glasov, so rešili svojo nalogo prav dobro. Pri izvajanju je bil navzoč tudi skladatelj dr. Širola.

Klub likovnih umetnic se je osnoval v Zagrebu. Njegova predsednica je Lina Crnčić-Virantova, tajnica Nasta Rojčeva, blagajničarka pa Zinaida Gandurjeva.

Razstava del Ivane Kobilce v Jakopičevem paviljonu se je otvorila v nedeljo, dne 13. maja. Obsega blizu 200 del pokojne umetnice — portrete in tihožitja ter nekaj grafik. Vrlo zanimivo razstavo priporočamo občinstvu, naj si jo temeljito ogleda. Podrobneje izpregovorimo v kratkem.

Koncert pevskega in tamburaškega zbora v Ljubljani. V petek 18. t. m. se vrši v Unionski dvorani koncert pevskega in tamburaškega zbora »Jugoslovanska lira« iz Novega Sada. Na koncertnem sporedu je zastopana cela vrsta jugoslovenskih avtorjev, n. pr.: Vilhar, Volarič, Dobronić, Čobanić, Zajc, Žganec, Binički, Hristić, Milojević, Mokranjac itd. Zbor je na potu preko Evrope in Severne Amerike, kamor nese jugoslovensko pesem. Vstopnice v Matični knjigarni.

Deco varujejo nalezljivih bolezni v vratu in grlu okusne 74

ANACOT-PASTILE

TRG. WANDERS

Domače vesti

Za Bolgare!

Za žrtve potresa na Bolgarskem so nam 15. t. m. poslali prispevke: Neimenovana 56 Din, magistratni uslužbenci v Mariboru 894 Din, neimenovani v Mariboru 20 Din, Rudolf Linke, Vel. Zdenci, 20 Din, stalni gostje gostilne Pošta v Šmarnem ob Paki, 70 Din, A. Š. iz Ljubljane 25 Din, Št.-Jakobski gledališki oder, čisti donos predstave, 165 Din, razpuščena Orjuna Št. Peter-Vodmat 256 Din, neimenovani 100 Din, F. B. Maribor 25 Din in najmlajši litijski šolarji 35 Din. V celem 1660 Din. Prej izkazanih 17 287 Din, skupaj 19 487 Din.

Prosimo še nadaljnjih prispevkov. Čitatelji naj uvažujejo, da že v nekaj dneh zaključimo zbirko. »Jutro«.

• **Izpremembe v državni službi.** Pravni praktikant Juro Lesjak pri okrožnem sodišču v Celju je potrjen za stalnega sodnika ter pomaknjen v 8. skupino I. kategorije. Kanclist Franc Drašler pri stolu sedmorice, oddelek B, v Zagrebu, je iz III. kategorije preveden v 4. skupino II. kategorije ter je obenem imenovan za pisarniškega oficijala na dosedanjem službenem mestu. Naslednji računski pripravniki, oziroma pripravnice, so imenovani za računske uradnike v 4. skupini II. kategorije: Matej Dagelič, Vera Kitek, Silva Röthel, Marija Zupan, Stanislav Pavletič in Bogomila Žebre — vsi pri delegaciji ministrstva financ v Ljubljani.

• **Upokojitev univerzitetnih profesorjev.** Z najnovejšim ukazom ministra prosvete so upokojeni: Svetolik Radovanović in Sava Urošević, redna profesorja filozofske fakultete v Beogradu; Mihajlo Lapinski, redni profesor medicinske fakultete v Zagrebu Oton Bošnjak, redni profesor ekonomsko-komercijalne visoke šole v Zagrebu in Mihajlo Jasinski, redni profesor pravne fakultete v Ljubljani.

• **Tudi uspeh klerikalne stranke v Sloveniji.** Prejeli smo: V zadnjem času, je bilo v Sloveniji pri finančni kontroli reduciranih 110 pridnih zvaničnikov, ostalo pa je vse polno inozemcev na njihovih mestih. Penzijonirali so štiri najboljše uradnike finančne kontrole, druge so razmestili na naravnost ponižujoča mesta. Izmed penzijoniranih inspektor Kovač še ni dovršil 60. leta in ga zaradi tega po odredbi člena 340. finančnega zakona za 1928-29 leto ne bi smeli penzijonirati brez odobrenja ministrskega sveta. Bravo, gospodje! Kar tako naprej vse do glavnjače!

• **Ga. M. J. Corbett-Ashby,** angleška parlamentarka in predsednica Internacijonalne alianse za žensko volilno pravico, pride preko Sofije, Beograda in Zagreba prihodnji teden v Ljubljano, da se spozna z našimi feministkami. Član te največje internacijonalne ženske organizacije je naša »Aljansa ženskih pokretov v Jugoslaviji«, ki izdaja že zelo razširjen list »Ženski Pokret«. Opozarjamo že danes ne samo naše feministke temveč članice vseh ženskih društev, na predavanje g. Corbett-Ashby. Govorila bo nemško in podala nam sliko dela angleških parlamentark, med katerimi ona zavzema vidno mesto.

• **Kongres pripadnikov treznosti.** V dneh 6., 7. in 8. junija se bo v Sarajevu vršil kongres Zveze pripadnikov treznosti, katerega se udeleže delegati vseh treznostnih organizacij v naši državi. Prometno ministrstvo je udeležnikom kongresa dovolilo polovično vozno ceno na naših železnicah.

• **Za spomenik kralju Petru v Beogradu.** Lansko leto je odbor za izvršenje zakona o narodnem priznanju zaslužnim za domovino sklenil, da postavi v Beogradu impozanten spomenik kralju Petru Osvoboditelju. Stroški za spomenik so proračunjeni na trideset milijonov dinarjev. Doslej se je nabralo v to svrho 600 858 dinarjev, največ v vojaških krogih. Natečaj za načrt projektiranega spomenika se razpiše, čim bo zbrana vsaj polovico potrebne svote z državnim prispevkom vred.

• **Nemški geologi v Jugoslaviji.** Sredi prihodnjega meseca prispe na Sušak večja skupina profesorjev-geologov iz Nemčije. Gostje bodo prepotovali vse naše primorje v svrho geološkega proučevanja.

• **Priprave za veliko zborovanje KDK koalicije v Dubrovniku.** Kakor javljajo iz Dubrovnika, je predvčerajšnjim prispel tjekaj poslanec Mate Klarić, da dovrši priprave za veliko zborovanje Kmečko-demokratske koalicije, ki se bo vršilo v Dubrovniku na binkoštni ponedeljek. Iz Boke Kotorske prispe posebna ladja, z okolico pa bodo posredovali promet trije manjši parobrodi. Razen tega bo vozil poseben vlak iz Hercegovine. Vodstvo je odredilo, da se zborovanja udeleže vsi poslanci Kmečko-demokratske koalicije.

• **Delo za nekvalificirane delavce.** Za gradbo nove železniške proge v Županji, v bližini Sremske Mitrovice, se sprejme približno 3000 nekvalificiranih delavcev. Interesenti dobe tozadevne informacije pri borzah dela.

• **Sprejem v bolničarsko podoficirsko šolo v Nišu.** Po odredbi ministra vojske in mornarice se v bolničarsko podoficirsko šolo v Nišu sprejme letos 80 gojencev iz civila in vojske v starosti od 17 do 21 let. Prijave kandidatov sprejema komanda šole do 15 septembra.

• **Krst nove prekooceanske ladje.** V Dubrovniku se vrši v tamkajšnjem pristanišču krst novega prekooceanskega parobroda »Sv. Vlaho«.

• **Smrtna kosa.** V Ljubljani je umrla po daljšem trpljenju ga. Julija Cvetkova, soproga deželnosodnega svetnika dr. Frana Cvetka v Trebnjem. Pogreb bo jutri ob 16 uri iz mrtvašnice splošne bolnice. V Novem mestu je umrla po dolgi in mučni bolezni ga. Ivanka Prosenova, soproga profesorja g. Petra Prosena. Pogreb bo danes ob 15. uri iz hiše žalosti na Ločenski cesti št. 261. — Pokojnicama blag spomin, preostalim naše iskreno sožalje!

• **Znižana vstopnina na velesejm.** Uprava Ljubljanskega velesejma je sklenila delno znižati vstopnino za obisk velesejma, ki se bo vršil od 2. do 11. junija. To znižanje velja zlasti za državne in privatne nameščence in dijaštvo. Izdajajo se namreč vstopnice za dve osebi skupno, za ceno 15 Din. Te vstopnice se dobe le v predprodaji pri uradu velesejma (ekonomat). Pozivamo vse stanovske organizacije, da naroče skupno za svoje člane potrebno število vstopnic.

• **Turistovski dom na Urški gori odprt.** Mislinjska podružnica SPD v Slovenjgradcu naznanja vsem cenjenim turistom, da bo njen dom na Urški gori od 20. maja dalje odprt. Ker je Urška gora poznana kot ena izmed naših najlepših planinskih postojank, a dom je prvovrstno oskrbljen, priporočamo vsem izletnikom najštevilnejši poset.

• **Otvoritev koče na Vršiču.** SPD javlja, da bo Erjavčeva koča na Vršiču od 16. t. m. dalje stalno odprta in oskrbovana. Pot do koče je že prosta snega in torej za vsakega lahko dostopna. Koča leži v najkrasnejšem delu naših Julijskih Alp in je poset posebno priporočljiv sedaj v pomladi, ko so višje gore zaradi snega še zelo težko dostopne. Koča na Kokrškem bo za silo oskrbovana dne 16. in 17. ter 19. in 20. maja od Binkošti dalje pa stalno.

• **Pred otvoritvijo novosadskega mostu.** Po vesteh iz Novega Sada bo ogromni novi most preko Dunava, ki bo Novi Sad vezal s Petrovaradinom, dne 21. t. m. na svečan način izročen javnemu prometu. Pred otvoritvijo se bo vršila še obtežilna preizkušnja da se ugotovi nosilnost novega mostu. Na obeh straneh mostu se zgradita še mali hišici za nameščence, ki bodo pobirali kalkmino, in za policijske organe. Zgradi se tudi mala trafika in prodajalnica za sadje. Novi most bo nosil ime kralja Aleksandra.

• **Pogrešana deklica.** K notici, ki jo je pod tem naslovom priobčilo »Jutro« 13. t. m. smo prejeli obvestilo, da gdč. Slavka Tomičeva iz Zgornje Straže pri Novem mestu ni odšla v Srbijo, marveč se še nadalje nahaja v Sloveniji. Vzrok, da se je razširila vest o njenem izginutju je v tem, da so njeni svojci pozno prejeli njeno pismo iz novega službenega kraja in so zatorej upravičeno sumili, da se ji je zgodilo kaj zlega.

Očarljive novosti

damskih oblek in plaščev — najnovejši modeli dospeli. Vabimo cenj. dame na ogled.

F. Lukič, Stritarjeva ulica.

61-a

• **Brzovlak povozil kravo.** V soboto zvečer je pri Kustošiji v zagrebški okolici brzovlak povozil kravo Valentina Valentinovića, ki se je »sprehajala« po železniškem tiru, ter jo na kose raztrgal. Vlak je zaradi tega z majhno zamudo prispel v Zagreb. Proti Valentinoviću je uvedeno kazensko postopanje, ker ni pazil na kravo.

• **Stekel pes ogrizel seljaka.** Kakor javljajo iz Zagreba, je seljaka Aleksa Tusjačina v Bogičevcih meseca oktobra lanskega leta ogrizel njegov pes. Seljak, kakor se to pogosto zgodi, ni porajtal na neznatno rano, dokler se niso te dni pojavili simptomi stekline. Prepeljali so ga v zagrebško Zakladno bolnico, a — žal — prepozno. Umrl je v strašnih mukah.

• **Po petih letih najdena ukradena postajna blagajna.** V okolici Vršca, so našli te dni delavci, ki so snažili neki vodnjak, železno blagajno, ter jo izročili tamkajšnji policiji. Ugotovilo se je, da je ta blagajna bila pred petimi leti ukradena na tamkajšnji železniški postaji z vsebino 230 000 Din vred. Takrat je izsledovanje storilca ostalo brez uspeha. Sedaj je policija odredila ponovno izsledovanje doslej neznanih tatov omenjene blagajne.

STANOVANJE

3 večjih ali 4 sob, kopalnice in pritiklin išče mirna stranka (4 odrasle osebe) za avgust ali pozneje. Naslov na upravo lista pod »Štev. 100«.

6261 a

• **Psi požrli novorojenega otroka.** V okolici Pančeva je prošlo nedelio neka seljakinja opazila več psov, ki so renčali in eden drugemu otemali ostanke kosti in mesa. Ko je pregnala pse, je spoznala, da so to ostanki novorojenčka, ki so ga psi izgrebli iz prsti. Brez dvoma je neusmiljena mati otroka umorila in zagrebla. Uvedena je preiskava.

• **Vaša prebava bo boljša,** če boste dali po vsaki jedi žličko praška »Magne« v pol kozarca vode. Ta mala opreznost bo odstranila vse nepravilnosti prebave. Prašek »Magne« odstranjuje bolečine, urejuje prebavo, ker uničuje odvišno kislino, ki je vedno vzrok bolečin. Če boste vzeli prašek »Magna«, ne boste več občutili gorečice. Prašek »Magna« priporočajo zdravniki in se ga poslužujejo v bolnicah. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah, 1 omot s točnim navodilom 4 Din. Kjer ga nimajo, naročite ga po pošti: Laboratorij Olga Sušak. Za 2 omota »Magne« priložite pismu 10 Din.

• **C. M. družbi** so darovali posojilnica v Črnomlju in Žalcu ter mešč. korporacija v Kamniku po 100 Din. Lepa hvala! 947

• **Da si osvežite kri,** pijte skozi nekaj dni, dnevno zjutraj, čašo naravne »Franz-Josefove« grenčice. Od mnogih zdravnikov priporočena grenčica »Franz-Josef« uredi prebavo, okrepča želodec in zboljša kri, pomiri živce in osveži glavo. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

• **Obledele obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna Jos. Reich.**

Iz Ljubljane

u— **Javen ženski shod skliče Zveza** delavskih žen in deklet za četrtek, dne 17. maja, ob 3. popoldne v veliki dvorani Mestnega doma. Na shodu bo tajnica mednarodnih zadružnih ženskih gildov, Miss Enfieldova iz Londona, ki se je na svojem potovanju v vzhodno Evropo ustavila tudi v Ljubljani, poročala o mednarodnem ženskem gibanju za osvoboditev žene. Gospa Enfieldova potuje iz Ljubljane v Zagreb in Beograd, potem v Romunijo, Poljsko in Rusijo.

u— **Napredno gospodarsko in izobraževalno društvo za dvorski okraj** je imelo snoči v Kazini prav častno obiskan redni občni zbor. Otvoril ga je z lepim nagovorom dosedanji predsednik, župan g. dr. Dinko Puc, nakar je podal tajniško poročilo g. Soklič. Iz njegovega obširnega in izčrpnega poročila je razvidno, da se je društvo tekom poslovnega leta živahno udeistvovalo v političnem življenju pa tudi v vseh drugih izobraževalnih panogah. Živahne in delavne so bile vse sekcije, zlasti pevski in godbeni odsek, knjižnica in gospodarski odsek. Poročilo o prosvetnem delovanju v društvu je podal g. prof. Pavlič, o gospodarskem g. Primožič, o delovanju knjižnice in pevskem odseku pa g. Potočnik. Vsa poročila so bila od občnega zbora soglasno odobrena. Glede na večjo intenzivnost delovanja v društvu so bile nato soglasno spremenjene nekatere točke društvenih pravil. Pri volitvah je bil na mesto odstopivšega g. dr. Dinka Puca, ki je preveč okupiran z županskimi posli, soglasno izvoljen za predsednika g. prof. Rado Pavlič, za 1. podpredsednika Ivan Tavčar, za 2. podpredsednika Leopold Primožič. Soglasno je bil nato izvoljen tudi ostali odbor, ki ga tvori 12 odbornikov.

TENIS

rakete, žoge, poluverji svetovnih znamk pri 123

P. Magdič, Ljubljana

---

u— **Društvo »Treznost«** ima svoj redni sestanek danes ob 19. na moškem učiteljišču. Na dnevnem redu je poleg običajnih točk predavanje primarija g. dr. Fran Gošta o temi: »Alkoholizem in zločini«. Glede na to prosi odbor polnoštevilne udeležbe članov in članic in drugih.

u— **Pevski zbor Glasbene Matice v Ljubljani.** Vaja mešanega zbora bo v petek ob 20. Vsi! Odbor.

u— **Podmladek »Rdečega križa«** na državni realki v Ljubljani priredi v nedeljo ob 10. uri akademijo.

»Dete milijonarja in sirota«

Drama v 5 dejanjih. — Amerikanski film. Predstave četrtek 17. t. m. in sobota 19. t. m. ob pol 9. uri zvečer.

KINO ŠIŠKA

Vstopnina Din 5, 4, 3, in 2.

---

u— **Ljudski kino ZKD!** Danes zadnjikrat »Carjev glasnik« drugi del; jutri nov spored »Trije tedni ljubavi«. Samo še danes, nepreklicno zadnjikrat je na sporedu drugi del in konec izvrstnega velefilma »Carjev glasnik« s slikovitim filmskim zvezdnikom I. Možuhinom v glavni vlogi. Da se omogoči vsakomur, ki je videl prvi del, ogled lepega zaključka tega veledela, ter glede na to, da se spored s filmom »Carjev glasnik« nikakor ne bo podaljšal preko praznika, je vodstvo «Ljudskega kina» ZKD izjemoma pomnožilo današnje predstave, tako da se iste vrše ob pol 5., pol 8., in 9. zvečer. Vsakdo naj zato pohiti in si preskrbi potrebne vstopnice že v predprodaji. Jutri na praznik Vnebohoda je na sporedu nov izvrsten velefilm: »Trije tedni ljubavi«.

u— **Napaden delavec.** Ko se je vračal mestni delavec Josip Javornik predsnočnjim z Ižanske ceste proti mestu, ga je nenadoma napadel neki čevljarski pomočnik. Vrgel je Javornika na tla ga osuval s čevlji in ga občutno telesno poškodoval. Napadalca je Javornik prijavil pozneje stražniku.

u— **Male tatvine.** V Ljubljani se je pred dnevi zopet pojavil čuden tat, ki mu niso všeč košati konjski repi. Obiskal je več konjskih hlevov ter konjem porezal repe. Med drugim je obiskal tudi hlev trgovskih družabnikov Breznika in Fritscha v Švabičevi ulici, kjer je porezal repe dvema paroma konj. Tat je napravil nad 2000 Din škode. — Tajniku Rudolfu Pucu je ukradel neznan tat pred par dnevi v neki gostilni v Židovski ulici srebrno cigaretno dozo. — Pred neko kavarno na Sv. Petra nasipu si je nekdo prilastil v noči na soboto 1000 Din vredno kolo, last zavarovalnega agenta Tita Slabeta.

u— **Tatovom pride vse prav.** Tatovi se lotijo, če ni prilike priti do vrednejših predmetov, celo strešnih žlebov. Tako je v noči na 13. t. m. nekdo ukradel s hiše št. 26. v Slomškovi ulici, ki je last Ane Trdina, velik kos strešnega žleba, vrednega 100 Din.

u— **Nočni pretepi.** Policijski stražniki imajo že nekaj časa izredno mnogo posla z bojevitimi ponočnjaki, ki se spoprimejo na cestah ali v lokalih, ponavadi iz brezpomembnih vzrokov. Večno kričanje na ulicah v nočnih urah se je že tako razpaslo, da se zdi, kakor bi bili kje na deželi. V noči od ponedeljka na torek so bili policiji prijavljeni kar trije primeri kaljenja nočnega miru. In to zdaj, ko smo že sredi meseca.

u— **Drobna policijska kronika.** Od ponedeljka na torek so bili prijavljeni policiji naslednji dogodki: 1 tatvina strešnega žleba, 2 telesni poškodbi, 1 pretep, 3 prestopki kaljenja nočnega miru, 1 prestopek žaljenja straže, 1 prireditev z godbo brez dovoljenja, 1 prestopek sanitetnih predpisov, 1 prestopek nedostojnega vedenja in 12 prestopkov cestnega policijskega reda. Aretacij je bilo izvršenih 6 in sicer: 3 zaradi vlačugarstva, 1 zaradi prepovedanega povratka, 1 zaradi beračenja in 1 zaradi tatvine.

u— **Ure za birmo pri tvrdki Slavko Rus, Dunajska cesta.** 949-a

u— **TKD Atena (hazena odsek).** Danes 16. t. m. ob 18. uri se bo vršil trening na igrišču v Tivoliju. Nove članice se sprejemajo istotam. — Trener. 946

Vitez z železno roko

(Götz von Berlichingen. — Filmsko predavanje ZKD).

Danes ob 14.30 uri priredi ZKD v prostorih kina Matice poučno filmsko predavanje o veliki Goethejevi drami «Götz von Berlichingen». O tej snovi predava g. prof. R. Pavlič. Zanimiva zgodovinska drama nam razkriva razmere Nemčije v dobi 16. stoletja, ko so imeli razni knezi ogromno moč in so vladali kot absolutni gospodarji z največjo krutostjo nad svojimi podložniki, tlačani. Došlo je že tedaj do opetovanih velikih nemirov in vstaj, ki pa so jih znali knezi z vso surovostjo, krutostjo in silo udušiti. «Götz von Berlichingen» je bil v onih časih med vitezi nekaka bela vrana. On je videl muke in trpljenje jadnih kmetov, branil je njih pravice, kar ga je domala stalo glavo.

Krasna historična drama bo s svojo zanimivo vsebino nedvomno našla med občinstvom mnogo interesa, obenem pa bo zlasti naši srednješolski mladini prav dobro služila pri šolskem pouku; zato opozarjamo vsakogar, da si ogleda ta spored, ki se predvaja danes ob 14.30 ter se ponovi zadnjikrat jutri (na praznik Vnebohoda) ob 11. dopoldne. Cene k predstavi so najnižje t. j. od 2 do 8 Din za sedež, da se omogoči vsakomur poset prireditve.

Royal Exchange Assurance

Angleška zavarovalna družba

javlja vsem svojim zavarovancem proti požaru, da se morejo pri njej zavarovati pod ugodnimi pogoji tudi

proti potresu.

Podružnice: Ljubljana, Dalmatinova ul. 3.
Zagreb, Sajmište 56.
Beograd, Palata Ruski car, Knez Mihajlova 7. o2-5

Iz Maribora

a— **Sprejem »Mladosti«.** Pevce zagrebške »Mladosti«, ki prispejo v Maribor danes ob 14.51 z brzovlakom, bodo pozdravili na kolodvoru zastopniki oblasti in društev. Vabljeno pa je tudi ostalo občinstvo, da pozdravi hrvatske brate. Koncert v Unionu se bo pričel ob 20. Zjutraj ob tričetrt na 1. se »Mladost« odpelje v Nemčijo.

a— **Javna opozoritev!** Policijski komisarijat objavlja: Po mestu so krožile v zadnjem času govorice o nekih nemoralnih dejanjih, ki da jih tolerirajo oblastva. Kr. policijski komisarijat je uvedel v zadevi strogo in obširno preiskavo, ki ni dovedla do ugotovitve nikakršnih dejstev, ki bi mogla služiti kot podlaga kazenskemu postopanju. Take neosnovane govorice ne le, da kvarijo ugled oblastva in da so žaljive za posameznike, marveč lahko tudi uničijo ali vsaj kalijo mir v raznih družinah. Zaradi tega se pozivajo vse one osebe, katerim bi utegnila biti znana dejstva, naj se javijo pri policijskem komisarijatu, da se zaslišijo in da se uvede postopek, ker je to dolžnost poštenjaka. Zoper vse one, ki bi še dalje širili slične neutemeljene govorice, se bo uvedlo brezobzirno postopanje v zaščito ugleda oblastev, mesta in družinskega miru.

a— **Ribniška koča.** V Mariboru se je ustanovila zadruga z omejeno zavezo za zgraditev planinske koče na Jezerskem vrhu nad Ribniškim jezerom v zahodnem delu Pohorja. Po že sestavljenem načrtu bo stala lepa planinska koča 500 000 Din. Nabirajo se zadružni deleži po 120 Din. V nedeljo je imela v Narodnem domu zadruga svoj ustanovni shod, ki se je pretvoril v prvi občni zbor zadruge. Shod je sklicala mariborska podružnica SPD. Zbor je sklenil zgraditi kočo, izvršitev pa je poveril izvoljenemu načelstvu, ki bo zbiralo sredstva.

a— **Nove in izbrisane obrti.** V mesecu aprilu je mestni magistrat izdal 18 novih obrtnih pravic, izbrisalo se jih pa je 5.

a— **Nalezljive bolezni v Mariboru.** V preteklem tednu beleži mestni fizikat dva primera nalezljivih bolezni, in sicer 1 primer škrlatinke in 1 davice.

a— **Mladi zločinci.** Med mladino se množijo zločinstva, predvsem tatvine in vlomi. Tako je policija včeraj izročila sodišču nekega S. L., starega komaj 15 let, ki je bil že ponovno zasačen pri vlomih in tatvinah. Fant se je specijaliziral v tatvinah hranilnih puščic. Zalotili so ga, ko je iz nekega zaklenjenega stanovanja v Vrbanovi ulici odnesel dva taka lončena »šparovca«, enega z vsebino 50 Din, drugega s 30 Din. Na Glavnem trgu pa so prijeli nekega njegovega sovrstnika, ki je skušal izmakniti nekaj igrač iz izložbe Kormanove trgovine v Gosposki ulici.

a— **Vlomi v mariborski okolici** so vedno številnejši. Tako so v noči od ponedeljka na torek neznani vlomilci obiskali kar dve gostilni in sicer gostilno Anderle in gostilno Pesek, ki stoji malo višje na hribu. Vrata so odprli s ponarejenim ključem ter odnesli nekaj namiznih prtov in steklenic vina. Denarja niso utegnili najti. Orožništvo zasleduje dva sumljiva moška, ki so ju dan prej videli v vasi. V Brestovnici nad Kamnico pa je bilo v noči prej vlomljeno v samotno zidanico na posestvu odvetnika dr. Orosla. Zločinca, po vseh znakih parček moški in ženska, sta morala dobro poznati okolico. V zidanici sta se obnašala, kakor bi bila doma. Privoščila sta si iz shrambe jestvin in dobro večerjo, popila nekaj steklenic vina, potem sta si pa postlala. Obisk nepoklicanih gostov je ugotovil drugi dan viničar, ki je prišel v zidanico po svoje shranjeno kolo. Policijski daktiloskop je s steklenic in drugih predmetov posnel odtiske prstov in sedaj se na tej podlagi vrši preiskava.

Iz Celja

e— **Davek na vozila.** Mestni magistrat je razglasil predpise o davku na vozila. Plačevalo se bo za enovprežne ekvipaže letno Din 125, za dvovprežne Din 200, za osebne avtomobile do vštetih 30 HP 1000 Din, nad 30 HP 1500 Din, za tovorne avtomobile do 3 ton nosilne zmožnosti 1000 in nad 3 tone 1500 Din, za motocikle Din 100, za bicikle s pomožnim motorjem 50 Din in za navadne bicikle 10 Din. Vsak lastnik je dolžan svoje davku podvrženo vozilo prijaviti magistratu najkasneje do 5. junija opoldne.

e— **Sestanek članov krajevne organizacije SDS Celje-mesto** se bo vršil drevi v klubovi sobi Celjskega doma. Začetek razprav ob 20.30.

e— **Smrtna kosa.** V noči od 14. na 15. t. m. je po kratki bolezni umrl v Celju v starosti 77 let g. Miha Vrečko, brat g. dr. Josipa Vrečka, odvetnika v Celju. Rodom iz šmarskega okraja, je prišel že v mlajših letih v Celje ter bil v pisarni svojega brata več desetletij marljiv in zanesljiv pisarniški uradnik. Rajni Miha Vrečko je pokazal v veselih in slabih časih vsikdar svojo ljubezen do materinega jezika, vršil je svojo nacijonalno dolžnost ter bil po svoji markantni zunanjosti in dobrosrčnosti znan po vsem Celju in okolici. Naj bo staremu Celjanu na prijaznem okoliškem pokopališču domača zemljica lahka! — V Šmarju pri Jelšah je umrl dne 10. maja v starosti 76. let posestnik in bivši trgovec Josip Wagner. Vsem preostalim naše sožalje!

e— **Celjske prireditve.** Sokolsko društvo v Celju priredi 20. t. m. majniški izlet, ki je združen s telovadnim nastopom članstva in naraščaja. Odhod bo točno ob pol 13. — Izpiti, interni in javni nastopi gojencev šole Glasbene Matice v Celju se pričnejo jutri, v četrtek v mali dvorani celjskega Narodnega doma ob 10. dopoldne za začetnike skupine A. Starši in sorodniki nastopajočih gojencev so uljudno vabljeni.

e— **Tatvine koles.** V petek ob 20.30 zvečer je pustil vrtnar Rudolf Vodopivec v veži gostilne Schara v Zavodni svoje kolo, vredno okrog 2500 Din. Neznan tat je porabil ugodno priliko ter izginil s kolesom. Naslednjega dne je nekdo ukradel lončarju Rudolfu Novaku iz Gaberja pred Rakuschevo trgovino na Kralja Petra cesti črno pleskano kolo znamke Styria, vredno 600 Din. Po mestu opažamo dostikrat pred poslopji in po vežah kolesa brez gospodarjev. Ugodna prilika naravnost izziva razne dolgoprstneže.

Iz Novega mesta

n— *Senzacijonalna aretacija.* V Kočevju so aretirali zaradi raznih manipulacij bančnega uradnika Golfa in ga privedli v zaporе okrajnega sodišča v Novem mestu. Vodstvo preiskave je prevzel namesto preiskovalnega sodnika g. Durinija višji sodni svetnik dr. Fišinger.

n— *Krvavo porotno zasedanje.* V ponedeljek 21. t. m. se bo pričelo poletno porotno zasedanje, ki po številu hudodelstev prav nič ne zaostaja za prejšnjim. Pred porotniki se bodo morali zagovarjati: 21. t. m. Martin Stojnič, posestnik v Gornji Lokvici, zaradi prestopka zoper telesno varnost in hudodelstva uboja; 22. t. m. Jože Perše, posestnik v Gornjih Radencih, radi hudodelstva zavratnega umora svojega očeta; 23. in 24. t. m. Vinko Možina, sedlarski pomočnik iz Mokronoga, brez stalnega bivališča, zaradi več hudodelstev, med temi zaradi dvojnega roparskega umora; 25. t. m. Marija Radetova, bivša poštarica v Starem trgu, zaradi hudodelstva tatvine in hudodelstva poneverbe, Franc Padar, bivši pismonoša v Vel. Laščah, zaradi hudodelstva poneverbe.

n— *Justifikacija roparskih morilcev* Skomine in Slapšaka, ki sta bila nedavno obsojena v smrt na vešalih, je pričakovati v kratkem, zlasti ker nista vložila priziva. Morilca sta se docela udala svoji usodi. Apatično pričakujeta zadnjega dneva svojega burnega življenja.

n— *Pomočniški odsek Obrtnega društva* za Novo mesto in okolico je vprizoril 12. t. m. v Sokolskem domu Finžgarjevega «Divjega lovca» v režiji g. Gregorja Blažona. Igralci in igralke so se resno potrudili, da vdihnejo svojim vlogam čim več življenja, kar se jim je deloma tudi posrečilo. Njihova vnema je tem bolj hvalevredna, ker so v zadnjem času vprizoritve bolj redko na vzporedu. Številna publika je igralski zbor po vsakem dejanju živahno aklamirala. Med odmori je sviral polnoštevilni sokolski salonski orkester pod vodstvom g. Fakina. Želeti je, da bi vselej nastopil ob sličnih prireditvah.

n— *Sokolsko društvo v Novem mestu* je zbralo za Bolgare 1400 Din.

n— *Materinski dan v Novem mestu* je prav lepo uspel. Da bi bilo pobiranje prostovoljnih prispevkov uspešno, je priredila mestna godba dopoldne ob 11. uri promenadni koncert na Glavnem trgu. Ker je bilo lepo vreme, je prihitelo v mesto zlasti veliko okoličanov. Morda bi bilo umestno, da bi se promenadni koncerti namesto ob sobotah zvečer vršili rajši ob nedeljah dopoldne.

n— *Trije ledeni možje* so nam prinesli slano, ki je uničila v nekaterih okoliških vaseh skoro vse poljske pridelke, tako n. pr. v Potovem vrhu. V trškogorski okolici je ponekod pozebla trta.

n— *Krka pri Dolnjem Kronovem* je poplavila zaradi neprestanega deževja okoli 28 hektarjev zemlje. Voda je poplavila občutno njive in travnike tudi pri Dolenji Straži.

n— *Sejma za živino v novomeškem okraju* se bosta vršila v tekočem mesecu v Lukovku danes 16. t. m. in v Mirni peči dne 31. t. m.

ČITAJ

Danes, jutri, v soboto in nedeljo

salonski koncert Mestni trg štev. 11. **„Pod skalco“**

Opozarjamo na novo došlo kapijico!

ČITAJ

Pomagajte Bolgarom!

Iz Kranja

r— *Obdaritev revnih mater.* Kranjska podružnica Kolašic je ob priliki nedeljske proslave Materinskega dneva storila človekoljubno dejanje, ki ji bo ohranilo toplo hvaležnost. Obdarila je devet revnih in marljivih mater po 50 Din, eno po 100 Din podpore. Slednji je dodala gospa Z. dr. Sabothyeva 20 Din. Obdarovane matere so bile vidno vesele darov odbora Kolašic.

r— *Tatvina.* Marija J., 24letna delavka iz Gorenje Save pri Kranju, je ukradla gostilničarju Šmidu na Gašteju več jedilnega orodja, natakarici zlat prstan ter tam stanujočemu uradniku pri Tekstilindus gospodu Bratu več kosov moškega perila. Mlada tatica je bila aretirana in oddana v zapore okrajnega sodišča v Kranju.

r— *Obrtno gibanje.* Pekovski mojster Adolf Kern bo preuredil prostore svoje pekarne, Kokrsko predmestje št. 44, v tovarno za izdelovanje čajnega peciva, piškotov.

Iz Zagorja

z— *Telovadci in telovadkinje Sokola* priredijo 17. t. m. majniški izlet. Obiskali bodo Sveto Planino, Čemšeniško planino in Izlake. Zbirališče pred Sokolskim domom. Odhod ob 5. zjutraj. Vabljeni vsi člani Sokola!

z— *Proslava materinskega dneva* je v vsakem oziru dobro uspela. Deklamacija o »Materi« je občinstvu zelo ugajala in izvabila marsikatero solzo. Otroška sprevoigra s spremljevanjem klavirja je vzbudila mnogo pozornosti, saj so se malčki odrezali kakor veliki. Gdč. Kneislova je umetniško gracijozno odpela dva solospeva ob spremljevanju na klavirju gdč. Vidrove. Prav tako je pohvaliti dvospev dveh učenk 8. razreda, ki razpolagata s krasnim glasovnim materijalom in sta morali točko ponoviti.

Najintimnejše skrivnosti

strastno zapeljive žene Pariza, gospodarice sladkosti Vam predoči velefilm:

Dama s kamelijami

Danes premijera!

Kino «Dvor»

Iz Trbovelj

t— *Osebna vest.* Koncem tega meseca bo odšel v pokoj inženjer g. Filip Krassnig, dolgoletni vodja rudniškega zunanjega obrata. Za njegovega naslednika je TPD imenovala rudniškega ekonoma gosp. inž. Adolfa Widro.

t— *Iz Sokolskega društva.* Pred kratkim so pričeli telovaditi tudi starejši člani Sokola. Sestavila se je tkzv. «stara vrsta», ki jo vežba g. D. Kužnik; vadi se dvakrat tedensko. G. Slavko Hlastan je sestavil vzorno vrsto mladih telovadcev. V telovadnici je prav živahno.

t— *Inspekcija rudnika v Trbovljah.* Te dni se mude v Trbovljah upravni svetniki TPD gg.: Ranzinger, Rappaport in Velladini, dalje centralna ravnatelja gg. Heinrich in Radnai. V ponedeljek se je vršil pregled dnevnega kopa; imeli bodo tudi konference z ravnatelji poedinih premogovnikov. Ker je od teh posvetovanj odvisen nadaljni obseg rudniškega obrata, vlada med prebivalstvom za rezultat konference živahno zanimanje.

t— *Drobiž iz Hrastnika.* Obrtno-nadaljevalna šola v Hrastniku je zaključila tekoče šolsko leto minulo nedeljo s šolsko razstavo, ki je bila tokrat bolje obiskana kot predlanskim. Obiskovalcem so ugajale zlasti risbe. V šolskem letu 1927/28 je obiskovalo obrtno šolo 93 učencev in učenk. Poučevali so gg. Lebar (vodja), Hofbauer, Groznik in Logarjeva. — V nedeljo popoldne ob 17. je društvo «Edinost» vprizorilo v Narodnem domu igro «Veseli dan ali Matiček se ženi» — v splošno zadovoljstvo. — Jutri na praznik se bo vršila v Narodnem domu ob 17. uri telovadna akademija Sokola. — V ponedeljek zvečer sta se vršila v Narodnem domu občna zbora ženske in moške podružnice CMD. Za predsednico je bila izvoljena ga. upraviteljica Hermina Lundrova, za predsednika g. učitelj Lojze Hofbauer.

t— *Trboveljska bližnja in daljna okolica* ima mnogo prav lepih izletnih točk. Sv. Planina, Sv. Katarina, Mrzlica, Lisca in Kum so točke, ki nudijo turistom, ki si ne žele vratolomnih tur, največji in najlepši užitek. Sedaj, ko imamo tudi pri nas podružnico SPD, ki ji načeluje agilni turist učitelj g. Beg, bo ta prevzela organizacijo vseh bližnjih in daljših izletov. Kot izletna točka se je domačinom kakor tudi tujcem priljubila posebno Sv. Planina, ki je ob lepem vremenu polna izletnikov. Minula nedelja je privabila na Sv. Planino okrog 400 izletnikov iz Trbovelj, Litije, Ljubljane in celo iz Zagreba. Ves dan je vladalo pravo planinsko veselje ob petju in godbi. Postavil se je zlasti oddelek našega «Zvona», ki je žel za svoje lepo petje priznanje in občudovanje vseh tujcev. Za okusna jedila in dobro pijačo je dobro preskrbljeno v planinski koči. Postrežba lahko zadovolji vsakega najbolj razvajenega turista.

t— *Ekskurzija Društva delovodij v Trbovlje.* Društvo delovodij in industrijskih uradnikov v Ljubljani je priredilo za svoje člane poučni izlet v Trbovlje. Izleta se je udeležilo 71 članov z družinami. Izletnike so v Trbovljah dočakali člani Društva rudniških nameščencev, ker sta oba društva včlanjena v Zvezi društev privatnih nameščencev in sta si torej tovariška. Izletniki so si ogledali vse naprave TPD in bili opoldne gosti TPD, ki je postregla vsem gostom s kosilom v rudniški restavraciji. Zvečer je Društvo rudniških nameščencev priredilo svojim tovarišem večerjo v veliki dvorani g. Forteja. Na večerju se je TPD in Društvu rudniških nameščencev zahvalil za lep sprejem in pogostitev društveni predsednik g. Čargonja, za Zvezo društev pa njen tajnik g. Kravos. V imenu Društva rudniških nameščencev sta govorila predsednik g. Letnik in blagajnik Volčanšek. Društvo delovodij je s to ekskurzijo pokazalo, da se zaveda v polni meri svojih nalog; prirejalo bo tudi v bodoče slične poučne izlete, ki so članstvu samo v korist. Društvo delovodij se zahvaljuje TPD za prijaznost, ki jo je izkazala društvu ob priliki te ekskurzije.

Sport

Ponovna prv. nogometna tekma se igra!

Na praznik 17. t. m. ob 16.30 na prostoru SK Ilirije

(Službene objave LNP.)

Da ne zapadejo še nadaljni termini, je poslovni odbor LNP v interesu prizadetih klubov na svoji včerajšnji širši seji sklenil, da odredi na praznik 17. t. m. *obvezno* ponovno prvenstveno tekmo Ilirija : Primorje, četudi pri JNS doslej ni bilo mogoče izposlovati zahtevane precizne odločitve glede veljavnosti odnosno ukinjenja njegovega sklepa od 8. t. m.

Tekma se ima odigrati po določilih pravilnika prvenstvenih tekem JNS-a, veljavnih za tekme, ki se igrajo po cup sistemu; v primeru neodločenega izida ob regular. času se podaljša igro za dvakrat 15 minut. — Igra se na prostoru SK Ilirije, ob vsakem vremenu, pričetek ob 16.30. Kot predtekma se dovoli prijateljska tekma Hermes : Svoboda s pričetkom točno ob 15 uri. V primeru neugodnega vremena predtekma odpade. — Služba: blagajna gospod Kovač in SK Ilirija, biljeterje postavi LNP, reditelјstvo g. Bačar in po trije reditelji Ilirije, Primorja, Hermesa in Svobode za čas obeh tekem, reditelјstvo na tribuni g. Bajec. Nastop službe točno ob 14.30.

Dovoli se prijateljska tekma Javornik : Slavija na Rakeku, dne 17. t. m. Tajnik II.

Koturaški Savez SHS pododbor Ljubljana. Pri I. kolu za državno prvenstvo so dirkači kljub skrajno slabemu vremenu dosegli prav lepe uspehe. Rezultati so bili: *I. Prvorazredni dirkači 50 km.* 1. Smrekar Pavel (Ljubljanica) v času 2:08.27, 2. Prodan Edvard (Sava), 3. Pogačar Alojz (Ljubljanica), 4. Breznik Dušan (Sava), 5. Smrekar Bernard (Ljubljanica). *II Juniorji 30 km.* 1. Dovč Ivan (Sava) v času 1:22.05, 2. Šuštaršič Franc (Ljubljanica), 3. Hočevar Peter (Ljubljanica). Dne 20. maja dopoldne se vrši dirka za II. kolo državnega prvenstva na progi Ljubljana-Logatec in obratno. I. Prvorazredni dirkači 75 km, II Juniorji 50 km. Otvoritvena dirka kolesarskega in motociklističnega društva «Sava» se vrši dne 28. maja s ciljem v Logatcu Natančen spored se priobči.

SK Slavija. V četrtek na praznik ob 9. dopoldne pri Prusniku seja poslovnega odbora. Istotam ob 10. seja upravnega odbora. Odborniki posameznih odborov se naprošajo, da se obeh sej točno udeleže. — Predsednik.

Motociklistična dirka Motokluba «Ljubljana» se je zaradi slabega vremena preložila na dan 3. junija t. l. Termin za prijave se je podaljšal do 31. maja t. l. Doslej ima klub veliko število prijav in zanimanje za dirko vlada v vseh ne samo v sportnih krogih. — Trening se prične že 27. maja ter bo do tedaj dirkališče že pripravljeno. — V nedeljo 20. t. m priredi I. H. M. K. v Zagrebu motociklistično dirko. Ob tej priliki priredi M. K. L. skupni izlet v Zagreb. Odhod iz Ljubljane ob 5.30. Zbirališče pred kavarno «Evropa». Člani se opozarjajo, da se tega izleta udeleže v obilnem številu. — Odbor.

SK Slovan, predsedstvo in nogometna sekcija. Redni treningi vsak torek, četrtek in soboto na igrišču. Redna odborova seja v petek ob 20. uri pri Lloydu. — Tajnik.

Nogomet v Novem mestu. V nedeljo se je vršila v Novem mestu prvenstvena tekma med tamošnjim SK Elan in SK Javornik z Rakeka. Zmagal je SK Elan s 4 : 1 (2 : 0). Obramba Elana je onemogočila vsako akcijo Javornika. Napad je predvedel lepo igro s krili. Od Javornika sta bila najboljša levi krilec in desno krilo. Na binkoštni ponedeljek se vrši revanžna tekma na Rakeku.

Dopisi

SREDIŠČE. Občni zbor krajevne organizacije SDS Središče se bo vršil v četrtek dne 17. t. m. ob pol 8 zvečer na rotovžu. Na zboru bosta poročala narodni poslanec dr. Pivko in oblastni poslanec Lovro Petovar. Udeležba na zboru je za člane obvezna! Pridite vsi in privedite s seboj še druge! Agitirajte za dobro udeležbo! Zdravo! Predsedstvo.

ŽALEC. (Zahvala.) Namesto venca pokojni gospe Ani Roblekovi v Žalcu je darovala gospa Mirija Hodnikova hišna posestnica v Žalcu, revni šolski deci 100 Din. Iskrena hvala! — Šolsko vodstvo.

MALA NEDELJA. Na praznik dne 17. t. m. ob 15.30 uri pridite vsi na ljudsko veselico in k vprizoritvi velezabavne igre »Martin Krpan« v Društvenem domu!

KOČEVJE. Dne 13. t. m. je priredil kvartet »Ljubljanskega Zvona« v prostorih restavracije Marincelj animiran družabni večer v največje zadovoljstvo vseh prisotnih gostov. Le ti so z velikim zanimanjem sledili sporedu in goste živahno aklamirali. Želeti bi bilo pri nas večkrat takih družabnih večerov.

LJUTOMER. Tamburaško društvo »Sloga« v Ljutomeru vljudno vabi na društveno tombolo, ki se bo vršila v nedeljo, dne 20. t. m. v prostorih gostilne »Triglav« v Ljutomeru. Začetek ob 16. uri. Srečka stane samo 2 Din. Čisti dobiček je namenjen za nabavo muzikalij. K obilni udeležbi vabi odbor. Po tomboli prosta zabava s plesom itd. 948

najboljše, najtrajnejše zato najcenejše! 13

Ogniti se je bolje kot zdraviti. Spraviti s' pota bolezen je težje in dražje ker s pravočasno zaščito ohraniti sebe in svoje organe zdrave. Vsakdo mora zabraniti, da ne postanejo njegovi zobje slabi. Zamoreš pa dobro zobovje ohraniti dobro, in lepo zobovje lepo: ako dosledno uporabljaš **Odol.** „Odol uporabljati" se pravi temeljito ispirati usta in zobe z Odol-om grgrati, izplakovati, snažiti. To je osveženje ust brez primere

1 steklenica Din 22·--, velika steklenica Din 35·--, dvojna steklenica Din 65·--

85

«ODOL» se dobiva po vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah in podobnih trgovinah.

Gospodarstvo

Narodna banka in kmetijski kredit

Beograjski vseučiliški profesor dr. Velimir Bajkić je te dni napisal v »Politiki« članek, v katerem se zavzema za to, da bi Narodna banka dajala tudi kmetijstvu kredite. Po statutih more Narodna banka dajati le kredite do največ treh mesecev in to popolnoma solventnim dolžnikom. Novčanične banke dajejo večinoma kredite potom poslovnih menic, dočim odklanjajo finančne menice. Tudi pri kmetu niso izključene poslovne menice. Tako, kakor dobi industrijsko podjetje kredit pri Narodni banki, da kupi sirovine in jih plača, ko proda blago, prav tako se kmet zadolži, da kupi seme, gnojilo itd. Toda dočim traja proces produkcije pri industriji le nekaj mesecev, traja pri kmetu 9—12 mesecev. Ker je pri kmetu tudi rezultat produkcije odvisen od vremenskih razmer, zato se novčanične banke večinoma branijo dajati kmetijske kredite.

To stališče bi bilo po principu pravilno pri novčaničnih bankah, ki so popolnoma likvidne in so dolžne zamenjati novčanice v zakonski kovani denar. Pri nas pa so na eni strani novčanice Narodne banke edino faktično zakonsko plačilno sredstvo, zato praktično ne obstoja možnost, da bi se izkazala potreba za naglo zmanjšanje kreditov pri Narodni banki. Na drugi strani pa je tudi večina sedanjih kreditov pri Narodni banki le navidezno kratkoročna. Povračilo kredita se večinoma samo markira, v resnici pa se prolongira. Narodna banka sama smatra pri nas trimesečno menico za ekonomsko nemogoče. Nedavno je objavila celo preko novin, da se morejo sezijski krediti, katerim zapade plačilo 31. t. m., prolongirati za eno leto.

V resnici je kmetijski kredit likvidnejši, kakor kredit trgovini in industriji, čeprav je rezultat kmetijske produkcije odvisen od atmosferskih uplivov. Konjunkturne spremembe neprimerno manj uplivajo na produkcijo kmetijstva, kakor pa na trgovino in industrijo. Pod normalnimi razmerami plača kmet svoj dolg od žetve do žetve in to sigurno. Ker tudi roki za kmetijski kredit niso daljši, kakor dejanski roki kreditov pri Narodni banki, zato ni nikakega razloga, da se kmetovalec izključuje od kredita pri Narodni banki. Zagrebške banke so nedavno na neki anketi pri kmetijskem ministrstvu izjavile, da dajejo kmetijstvu znatne kredite. Zakaj potem ne daje tudi Narodna banka neposrednih kreditov kmetijstvu. Danes ni novčanične banke v Evropi, ki ne bi dajala kreditov neposredno kmetijstvu. Nemška Reichsbanka je dala lani 30% svojih kreditov kmetijstvu. Seveda ni misliti, da bi mogla edino Narodna banka zadovoljiti potrebe po kmetijskem kreditu, ona naj bi tu le sodelovala.

= **Seja Saveza lesnih industrijcev in trgovcev kraljevine SHS.** V nedeljo se je vršila v Zagrebu seja upravnega odbora nedavno ustanovljenega Saveza lesnih industrijcev in trgovcev kraljevine SHS. Na tej seji je bil za predsednika Saveza soglasno izvoljen industrijec g. Albert Deutsch - Maceljski. Predsednik g. Deutsch-Maceljski je pri tej priliki apeliral na javnost, parlament in vlado, da posveti naši lesni industriji največjo pažnjo. Lesna industrija je v naši državi največja gospodarska panoga, ki daje **eno četrtino našega izvoza**, ki sodeluje v našem železniškem tovornem prometu z 26%, ki zaposluje največ delavcev in nosi največja javna bremena. Lesna industrija se zaveda svojih dolžnosti napram državi, pa tudi svojih pravic, zato hoče dostojno čuvati in braniti svoje interese. Pri tem bo vedno skušala doseči sporazum in podporo vseh gospodarskih zbornic in korporacij. Končno je pozval vse industrijce in trgovce, da se zberejo okrog Saveza, kjer bo vsak brez razlike vedno našel podporo in dobre nasvete. Savezni tajnik g. Makso Mautner je poročal o delovanju Saveza ter je zlasti povdarjal intervencije Saveza glede uslužbenskega davka in glede znižanja zakupnine za lesna skladišča na železnicah, kjer je Savezu uspelo doseči odobrenje popusta od sedanjih zakupnin do 40%, ki se bo dovoljeval individualno po potrebah in razmerah. Dalje je Savez interveniral glede ureditve vprašanja industrijskih tirov, prevoznih tarif za domače žage in za oglje ter glede uvrstitve daljnih postaj v zvezno tarifo z Italijo. Na seji je bilo sprejeto tudi 23 novih članov, tako da znaša sedaj skupno število članov 78.

= **Poštna hranilnica v aprilu.** Vloge na čekovne račune pri Poštni hranilnici so se v aprilu ponovno dvignile na rekordno višino **641.7 milijona Din** napram 370.3 milijona Din koncem aprila preteklega leta. Visoko stanje vlog na čekovne račune pri Poštni hranilnici je znak likvidnosti na našem denarnem trgu. Tudi čekovni promet se je napram aprilu pret. leta dvignil od 3568 na 4158 milijonov Din. Vloge na knjižice so se do konca aprila dvignile na 27.5 milijona Din. Število čekovnih računov pri zagrebški podružnici (4815) se je v zadnjem času močno približalo številu računov ljubljanske podružnice (4824); računati je, da bo zagrebška podružnica v kratkem glede števila čekovnih računov nadkrilila ljubljansko podružnico.

= **Za inspektorja in vršilca dolžnosti načelnika oddelka za živinorejo v kmetijskem ministrstvu** je bil te dni imenovan dr. Dragutin Prohaska, dosedanji tajnik Glavne zadružne zveze v Beogradu.

= **Zakonska stabilizacija grške valute izvedena.** V posebni izdaji grškega narodnega lista od pretekle nedelje so bile objavljene določbe, ki se nanašajo na zakonsko stabilizacijo grške drahme. Grška valutna enota, drahma, bo v bodoče bazirala na relaciji 51.212.87 drahme enako 1000 gramov čistega zlata ali 1 drahma enako 0.019.526.34 gr. čistega zlata. Čeprav je relacija določena napram zlatu, vendar nova grška novčanična banka, ki je bila ustanovljena na podlagi konvencije od 27. okt. 1927., ne bo obvezana zamenjati bankovce za zlato, temveč za angleške funte po tečaju 375 drahem za angleški funt, ki odgovarja novi zlati relaciji. Pri prodaji funtov bo novčanična banka po novih statutih priračunala tečaju 6.67%, ali 2½ drahme, kar odgovarja transportnim stroškom za zlato v relaciji Atene-London, pri nakupu pa bo isto vsoto odtegnila od tečaja. Na ta način bo novčanična banka primorana varovati stabilnost drahme v okvirju 372.5 do 377.5 drahem za funt. Kadar bo tečaj devize na Atene padel na 372.5 drahem za funt, bo torej morala oddajati funte, kadar pa se bo dvignil na 377.5 drahem za funt, pa bo morala kupovati funte. Istočasno je bila objavljena naredba, ki določa znatne olajšave v deviznem prometu. Ukinjena je dolžnost bank, ponuditi od nakupljenih deviz 15% novčanični banki. Novoustanovljena grška novčanična banka je pričela poslovati v ponedeljek.

Borze

15 maja.

Na ljubljanski borzi je bil danes promet izredno velik, zlasti v devizah na Prago, Curih in Dunaj. Potrebo v devizi na New York, Trst in deloma v devizi na Budimpešto je krila privatna ponudba, ostalo potrebo pa Narodna banka. Tečaji deviz so ostali v glavnem nespremenjeni. Deviza na London se je zadnje dni za malenkost okrepila.

Na zagrebškem efektnem tržišču se je **Vojna škoda ponovno nekoliko dvignila.** Promptna se je trgovala po 451 (včeraj 446—449), za junij po 453—454 in za december po 478. Investicijsko se je okrepilo ter trgovalo po 91.5—92. V bančnih vrednotah je bil promet običajen. Praštediona se je okrepila na 825 (zaklj.). Dalje so se trgovale: Kreditna po 85, Jugobanka po 87, Srpska po 137—138 in Poljodelska po 16.5—17. Med industrijskimi vrednotami je bil večji promet v Slavoniji, ki se je trgovala po 12.25—13. V ostalem je bila zaključena Trboveljska po 530.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 0—22.9275, Berlin 13.5825—13.6125 (13.5975), Bruselj 0—7.9355, Budimpešta 9.9105—9.9305 (9.92, 9.926), Curih 1093.5—1096.5 (1095), Dunaj 7.98—8.01 (7.995), London 277.01—277.81 (277.41), Newyork 56.71—56.91 (56.81), Pariz 222.66—224.66 (223.66), Praga 168—168.8 (168.4), Trst 298.35—300.35 (299.35).

Zagreb. Amsterdam 22.8975—22.9575, Dunaj 7.98—8.01, Berlin 13.5825—13.6125, Budimpešta 9.911—9.941, Milan 298.3—300.3, London 277.01—277.81, Newyork 56.705—56.905, Pariz 222.66—224.66, Praga 168—168.8, Curih 1093.5—1096.5.

Trst. Beograd 33.3—33.6, Dunaj 264.25—270.25, Praga 56.15—56.45, Pariz 74.55—74.85, London 92.575—92.775, Newyork 18.93—18.99, Curih 365—367; dinarji 33.25—33.75.

Dunaj. Beograd 12.49—12.53, Berlin 169.76—170.26, London 34.6475—34.7475, Milan 37.39—37.49, Newyork 709.4—711.9, Praga 21.015—21.095, Curih 136.74—137.24, dinarji 12.4—12.46.

Curih. Beograd 9.1325, Berlin 124.13, Newyork 518.725, London 25.33, Pariz 20.425, Milan 27.33, Praga 15.375, Budimpešta 90.625, Bukarešta 3.205, Sofija 3.745, Varšava 58.15, Dunaj 73.

Efekti.

Ljubljana. Investicijsko 90.5—0, Celjska 158—0, Ljubljanska kreditna 128—0, Praštediona 815—0, Kreditni zavod 157—175, Vevče 105—0, Kranjska industrijska 310—0, Ruše 265—280, Stavbna 56—0, Šešir 105—0.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 451—451.5, kasa 450—451.5, za maj 451—452, za junij 454—455.5, za december 473.5—477, investicijsko 91.5—92, agrarne 56.5—57.5; bančne: Kreditna 85—86, Hipo 58—58.5, Jugo 86.5—87.5, za december 90—93, Narodna 6710—6775, Praštediona 823—827.5, Srpska 137—137.5, Zemaljska Sarajevo 152—160, Poljo 16.5—17; industrijske vrednote: Gutmann 212.5—220, Slaveks 108—0 (ex coupon), Slavonija 12.75—14, Danica 147—150, Drava 375—385, Šećerana Osijek 515—525, Tvornica vag. 93—95, Vevče 106—110, Dubrovačka 465—475, Trbovlje 530—545.

Beograd. Vojna škoda 448.75—449.75, investicijsko 91.5—92.25, agrarna 57.5—58.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 15. maja 1928. Višina barometra 308.8 m

Kraj opazovanja	Čas	Barom.	Temper	Rel. vlaga v %	Smer vetra in brzina v metrih	Oblačnost 0—10	Padavine: Vrsta	Padavine: v mm do 7 ur
Ljubljana	8.	61 7	8·2	91	W 3	10	megla	
Maribor		58 9	13	75	W 4	3		
Zagreb		0 1	12	77	SE 3	10		
Beograd		7 2.1	10	74	SE 5	3		
Sarajevo		762 2	12	64	mirno	10		
Skoplje		64 1	13	73	mirno	10		
Dubrovnik		61 1	12	53	mirno	1		
Split	7.	60 6	13	71	mirno	1		

Solnce vzhaja ob 4.32, zahaja ob 19.22, luna vzhaja ob 2.45, zahaja ob 14.6.
Danes je bila v Ljubljani temperatura 16.4 C najvišja, 6.6 C najnižja.

Dunajska vremenska napoved za sredo: Po dežju (mogoče nevihte) zopet hladnejše, izpremenljivo in vetrovno vreme. Živahni severozapadni vetrovi.

Tržaška vremenska napoved za sredo: Slabotni vetrovi z raznih strani, nebo oblačno, nekoliko dežja, temperatura od 11 do 16 stopinj, morje mirno.

Blagovna tržišča

Ljubljanska blagovna borza. (15. t. m.) Les: Tendenca živahna. Zaključena sta bila 2 vagona bukovih, nežamanih plohov, I., II. fc. vag. nakl. post. po 450. Povpraševanje je za okrog 10.000 kom. brzojavnih drogov, smreka- jelka, dolž. 5.5—12 m, premer na vrhu 11—13 cm, fc. vag. Sušak pristanišče. Deželni pridelki: Tendenca nespremenjena. Zaključkov ni bilo. Cene so ostale nespremenjene. Nudi se pšenica (78/79 kg, 2% slov. post. mlevska tarifa, plač. 30 dni): baška promptna po 410—412.5, slavonska promptna po 397.5—400; turščica (slov. post., navadna tarifa, plač. 30 dni): baška promptna po 345—347.5, za maj po 350—352.5, činkvantin promptni po 350—355; ajda: rešetana, plač. 30 dni po 295; moka: Og«, fc. Ljubljana, plač. po prejemu 555—565.

Novosadska blagovna borza. (15. t. m.) Tendenca nespremenjena. Promet 7 vag. pšenice, 15 vag. turščice, 1 vag. moke in 1 vag. otrobov. Cene so ostale nespremenjene. Pšenica: baška, 77/78 kg 357.5—360; baška, 78/79 kg 360—362.5; banaška 78/79 kg 352.5—355. Oves: banaški in sremski 262.5—267.5. Ječmen: baški in sremski, 64/65 kg 315—320. Turščica: baška in sremska 292.5—295; za junij 300—302.5; banaška 290—292.5. Moka: baška »0g« in »0gg« 485—495; »2« 465—475; »5« 445—455; »6« 420—430; »7« 347.5—357.5; »8« 240—245. Otrobi: baški in sremski v jutastih vrečah 232.5—237.5.

Dunajska borza za kmetijske proizvode. (14. t. m.) Navzlic popuščajočim notacijam na ameriških borzah in nazadovanju terminskih tečajev na budimpeštanski borzi je tendenca na dunajski borzi ostala nespremenjena. Kupčija je reducirana na minimum. Čeprav glasijo ponudbe za malenkost nižje, se cene niso spremenile. Tudi v turščici je kupčija zelo mirna, edino v ovsu je tendenca nekoliko prijaznejša. Uradno notirajo: pšenica: domača 44-45, madžarska Tisa 48-48.5; rž: marchfeldska 43.5—44; turščica: 36.75—37.50; oves: domači 38.5—38.75, madžarski 40.25—41.25.

Dunajski goveji sejem. (14. t. m.) Dogon 2824 komadov, od tega 106 iz Jugoslavije. Promet je bil v početku živahnejši, pozneje pa je popustil. Prvovrstno blago se je podražilo za 5—10 grošev, ostale vrste pa za 5 grošev. Za kg žive teže notirajo: voli I. 1.55—1.75 (izjemno 1.80—2.0), II. 1.30—1.50, III. 1—1.25, biki 1.15—1.45, krave 0.85—1.35, slaba živina 0.70—0.80.

Iz življenja in sveta

Ameriški admiral Mark Bristol
je bil poslan v Tokijo, da bi od tam poročal v Washington o motivih, ki so privedli do japonske intervencije na Kitajskem.

Perijodičnost solnčnih peg

Nemški učenjak prof. Oppenheim je objavil neke nove podatke o svojem raziskovanju perijodičnosti solnčnih peg. Znano je, da se pojavljajo te pege v večji množini vsakih 11 let, poleg tega pa še v očitnejši meri v večjih, nekonstantnih perijodah.

Prof. Oppenheim je dognal, da so vse te nekonstantne perijode obsežene v večji perijodi, ki traja 450 let. To je v popolnem skladu z opazovanjem sprememb v zemeljskem magnetizmu. 11-letna perijoda je bila tu že davno dognana, nekonstantne pa so bile obsežene v domnevani perijodi 400 do 500 let, ki se da sedaj točno določiti na 450 let. Ker so solnčne pege gotovo v zvezi tudi z raznimi vremenskimi, potresnimi in drugimi pojavi, je zakonitost njih perijod, kakor jo je izračunal prof. Oppenheim, velike važnosti. On sam je dokazal, da obvladujejo podobne perijode tudi ostali kozmos, posebno glede tako imenovanih spreminjastih zvezd.

Kitajec demonstrira proti Japoncem
Na oblačilu ima naslikane napise proti Japoncem in pa geslo kitajskih nacijonalistov: Kitajsko Kitajcem!

Zagovornik alkoholizma

V glasilu avstrijskih gostilničarjev in vinskih trgovcev «Neue Weinzeitung» je izšel nedavno članek grofa Adelberta Sternberga, ki se toplo zavzema za neškodljivost alkohola in napada Društvo narodov in njeno prizadevanje za omejitev alkoholizma. Grof Sternberg je znan kot original in ga širša javnost pozna še iz časov njegovega poslanskega delovanja, ko je včasi izborno zabaval vso bivšo avstrijsko zbornico. Znano je tudi, da je bil grof od nekdaj ljubiteli dobre kapljice ter je svoje najbriljantnejše govore v parlamentu govoril pod močnim vplivom sladkega vinca.

Vinoljubni grof se je razburil, ker se Društvo narodov vtika v tako važno notranje vprašaje vsakega posameznika in je v ženevski «Tribuni» napisal sledečo apologijo prežlahtni vinski kapljici:

«Zoper alkohol vstajajo samo tisti ljudje, ki ga sami ne morejo prenašati. Mene n. pr. še ni nihče pozval kot izvedenec v tej stvari in vendar sem naravnost klasičen vzgled za neškodljivost alkohola ter velika reklama zanj. Vodopivci naj ne govore o alkoholu, kakor naj ne govore o vojni plašljivi zabušanti. Vsi ti so proti alkoholu. Veliki narodi se imajo za svojo veličino zahvaliti samo alkoholu, kajti statistika pravi, da pijo največ Američani, Angleži in Nemci. Plemstvo pije že tisoč let neprestano in največji možje vseh časov so bili slavni pijanci, n. pr. Pitt, Bismarck, Taaffe itd. O poljskem kralju Štefanu Bathoryju piše zgodovina, da se je le do osmih zjutraj še lahko govorilo z njim, kajti kasneje je bil že popolnoma pijan.

Ako Črnci, Indijanci in učenjaki ne prenesejo alkohola, naj tudi mi plemeniti sinovi stvarstva pijemo samo vodo? Gospod Jezus ni spreminjal vina v vodo, ampak vodo v vino in Gospod ni kaznoval pijanega Noeta, marveč sinove, ki so ga zasmehovali. Živali in učenjaki ne prenesejo alkohola. Kako naj pa bo alkohol taka kuga, ako je Gospod Jezus sam pil vino in priporočal učencem: «To storite v moj spomin.»

V ostalem: Je-li alkohol ustaljen pojem? Nikakor ne, je namreč toliko različnih vrst alkohola, kolikor je različnih vrst budalosti, ki smo se jih morali učiti v šoli. In zdaj pa vprašam: «Kaj ima opraviti Društvo narodov z alkoholom?» En dan preje so se delegatje temeljito napili vina, ki jim je ž njim postregel sam predsednik Društva narodov, v reformacijski dobi pa so se pojavili kot nasprotniki alkohola, dasi so bili še vsi okajeni. Priznam, da alkohol včasi škoduje, toda nič manj škodljivo ni preobilo sedenje in jed. To slednje gotovo bolj kakor alkohol. Meni je vedno najbolj škodovala sodavica in nje ogljikova kislina.»

Prinašamo to mnenje grofa Sternberga v tolažbo tistim, ki pijo, in v izpodbudo vodopivcem, da bodo s tem večjo vehemenco zagovarjali svoje «suhe» ideje.

Gdč. Armanda Muller
(v sredi) je bila izvoljena za kraljico v francoskem mestu Moulinsu. Na levi in na desni nje častni dami.

Najdena – papeževa glava

Papež Pavel IV. (iz rodu Caraffa) je imel 18 telesnih zdravnikov, zaupal pa ni nobenemu in je — ergo — doživel svoje 84. leto. Umrl je na ostarelosti ali maturosti. Rimsko ljudstvo, kateremu je stari bil neizprosen absolutističen vladar, se mu je znosilo po njegovi smrti. Najprveje je razbilo vse slikane, kovane ali izklesane rodbinske grbe osovraženega zelota, nato je zavzelo ječe inkvizicije in osvobodilo jetnike. Sedem metrov visoki papežev spomenik na Kapitolu so prevrnili in sohi odbili glavo, jo valjali po netlakovanih, blatnih ulicah in glavo končno zagnali z Angelskega mostu v reko Tibero (Tevere). Ime tega papeža je bilo ljudstvu baje tako zoprno, da n. pr. trgovci z namiznim steklom niso smeli ponujati «karaf», marveč so morali reči, da so to «ampulle». To je bilo v letu 1559., — lik zagrizenega gorečneža nam slikajo sodobni in poznejši zgodovinarji precej soglasno. Papež Pavel IV. je ustanovil zloglasni «indeks zabranjenih spisov» «Index librorum prohibitorum», je novo poživel inkvizicijo, rimsko-nemškemu cesarju Ferdinandu je odrekel potrditev in posvečenje, ker je bil v verskih stvareh popustljiv, in je s svojo pretirano strogostjo Angleže končnoveljavno odvrnil od katolicizma in k lastni nacijonalni konfesiji. O njihovi kraljici se je izražal, da je «nazovi — kraljica Elizabeta Angleška, pankrt prešuštnice Ane Boleynove». Rimljanom se je ta papež zameril zaradi svojih drakonskih odredb, s katerimi je hotel utrditi nekoliko omehčano moralo.

L. 1876. so regulirali Tibero in takrat izkopali cele kupe materijala, ki je od takrat obležal v podzemskih kleteh tako zvanega «Angelskega gradu». Direktor mestne orožarne (muzeja historičnega orožja), general Borgatti, je sedaj, koncem aprila 1928., med tem starim materijalom našel kolosalno kamenito glavo s papeško tiaro — glavo sohe papeža Pavla IV., pred 369 leti odbito in vrženo v Tibero. Sedaj pride v muzej, kamor spadata tudi indeks in inkvizicija.

Gospa Marija Féraud
hoče na konju opraviti pot iz Pariza v Cannes v dvanajstih dneh in na ta način prekositi rekord, ki ga je pred nedavnim na isti progi postavila indijska plesalka Galatry.

Temeljito se je izlečil

Žrtev nevednosti in zablode bi lahko imenovali početje italijanskega kmeta Cavalleria iz italijanske province Pavije. Mož je že dolgo trpel na neznosnem revmatizmu. Hodil je od mazača do mazača — zdravnikom se ni hotel zaupati. Poskusil je vsa mazaška sredstva, da bi odpravil ali vsaj omilil svojo bolezen. Naposled se je res našel zvitoglavec, ki mu je pač bolj iz hudomušnosti kakor resno nasvetoval, naj razgreje peč in naj se spravi vanjo, češ da se bo na ta način prav radikalno izlečil.

Cavalleri je ravnal po njegovem nasvetu. Razbelil je peč, pobral žerjavico iz peči, zaprl žekno in se začel prekuhavati. Procedura ni trajala dolgo. Kmalu so domači zavohali nekakšno cvrtje. Odprli so peč in potegnili iz nje nezavestnega poglavarja družine.

Na celem životu so se mu pod kožo nabrali veliki vodeni mehurji in popadle so ga take muke, da so ga morali peljati v bolnišnico, kjer je naslednjega dne umrl.

Lady Bailey,
najboljša med angleškimi pilotkami, ki je odletela 9. marca sama proti Kapskemu mestu. Po raznih manjših nezgodah je dospela tja pred nekoliko dnevi. Preletela je 3000 km zračne poti.

BOTRE
in birmance obleče najelegantneje in najceneje tvrdka Drago Schwab, Ljubljana
94

Jonescova vila v Oakhurst Courtu,
kjer je prebival bivši romunski prestolonaslednik Karol s svojo morganatično ženo gp. Lupesco, dokler ni prejel povelja angleške vlade, da mora zapustiti angleška tla.

Princ, ki se je naveličal enostranskega življenja

L. 1924. se je danski princ Erik odpovedal vsem nasledstvenim pravicam na danski prestol in se je oženil z gospodično Boothovo iz Ottawe v Kanadi. Priženil je lepo imetje in se je preselil na farmo s svojo ženo. Zanimati se je jel za poljedelstvo in je kmalu imel hleve polne živine. Vendar mu je bila bolj nego živina pri srcu perutnina. Kokošji rod in kar spada zraven — to je postala princeva strast.

Pravijo, da je tudi kupčija dobro nesla. Ampak človek, ki je živel enkrat na dvoru, se ne more privaditi kokošjemu rodu na vekomaj in tako se je tudi princ Erik nasitil kokošarstva, kateremu se je posvečal cela štiri leta. Te dni se je princ, kateremu je sedaj 38 let, vkrcal s svojo ženo in hčerko na ladjo in sedaj se pelje nazaj v domovino Dansko.

K parlamentarnim volitvam v Nemčiji

Voditelja socijalnih demokratov

Loebe

Müller - Franken

Bredt,
voditelj gospodarske stranke

Ali ste se že naročili na „Ponedeljek“?

69

Oče enajstih nerojenih otrok

Jože Berger v Berlinu je bil delj časa brezposeln. Noč in dan je razmišljal, kako bi si preskrbel jelo kljub temu, da ni nič zaslužil. Med razbojnike in tatove ni hotel — zastonj pa poštenemu človeku nikjer nič ne dajo.

Po dolgem poizvedovanju na vse strani je izvedel, da plačuje berlinski magistrat za nezakonske otroke po 150 mark prispevka za porod in dojnino. Nekega dne, ko mu je lakota predla v želodcu, se je torej pojavil v statističnem uradu. Z dolgim obrazom je sramežljivo izjavil, da je postal oče nezakonskemu otroku. Predložil je tudi neko listino in poleg tega dokument, da je brez posla. Verjeli so mu in mu izplačali 150 mark. Nezakonskega otroka so vpisali na ime neke ženske, kot očeta pa so zabeležili Bergerja.

Berlinski magistrat pa ne izplačuje samo podpore za nezakonsko deco, marveč zahteva tudi dokazov, da se z nezakonskimi otroci dobro ravna. Tako je statistični urad nekega dne poslal k ženski, katero je Berger označil za mater nezakonskega otroka, svojega zaupnika, da bi videl novega zemljana in poizvedel, kako se mu godi.

Sočutno je potrkal zaupnik magistrata na vrata stanovanja ženske, ki je Bergerju «rodila» nezakonsko dete. Uradnik je bil zelo obziren. Izpraševal je v začetku po ovinkih, dobil pa ni nobenega pravega odgovora. Naposled je bilo ženski nadlege dovolj. Povedala mu je v brk, da je menda prismuknjen in mu je pokazala vrata. Uradnik je postal nato resnejši. Začel je natančneje izpraševati in šele sedaj je izvedel, da Berger sploh ni oče in da je bil berlinski magistrat za to očetovstvo ogoljufan.

Poslovil se je torej in je javil statističnemu uradu kar je izvedel. Urad pa, ne bodi len, je začel poizvedovati naprej in je dognal, da je Berger postal na podoben način «oče» še desetkrat. Enajstkrat so mu torej v statističnem uradu nasedli ter mu izplačali vsega skupaj 1650 mark gotovine. Ker pa tudi berlinski magistrat nima na razpolago toliko denarja, da bi lahko podpiral imaginarne otroke, je moral Berger v zapor, še prej pa je prisegel, da se ne bo rodilo v bodoče nobeno dete več iz njegove domišljije.

Velikanska električna centrala v Egiptu

Egiptska vlada namerava zgraditi velik jez za proizvajanje elektrike med oazo Sivo in nilskim ustjem. V tej pokrajini leže velika ozemlja do 134 m pod morsko površino. S posebnim prekopom, ki bo dolg 80 milj, jih bodo zvezali s Sredozemskim morjem. Pri Merza Matruju bo padala voda iz višine 40 m; električna centrala na tem mestu bi zadostovala za elektrifikacijo vsega Egipta.

Zahvala.

Vsem, ki so o priliki smrti moje nepozabne soproge

Line

izrazili svoje sočutje meni in moji rodbini, darovalcem vencev in cvetja, pevcem, ki so pred hišo zapeli ganljivo žalostinko, in onim, ki so spremili predrago pokojnico na zadnji poti, naj velja udana moja zahvala.

CELJE, dne 15. maja 1928.

Dr. Juro Hrašovec.

Naročila in vse dopise, tičoče se malih oglasov, je poslati na Oglasni oddelek „Jutra", Ljubljana, Prešernova 4. Tel. št. 2492

Mali oglasi

Vse pristojbine je vposlati obenem z naročilom, ali pa vplačati na čekovni račun poštne hranilnice Ljubljana, št. 11842

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socijalne namene občinstva: vsaka beseda 50 par. — Najmanjši znesek Din 5.— Pristojbina za šifro Din 3.— | Ženitve, dopisovanja in oglasi trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Najmanjši znesek Din 10.— Pristojbina za šifro Din 5.—

Kam pa kam?

Ugodna prilika
za krasno avtovožnjo v Zagreb se nudi vsakomur dne 18. t. m. Odhod z odprtim ali zaprtim avtobusom točno ob 13. izpred hotela »Union«. Prihod v Zagreb ob 18. Cena 100 Din. Prostora za 36 oseb. — Event. pojasnila v oglas. oddelku »Jutra«. 18377

Obrt

Slike za legitimacije
izvršuje najhitreje fotograf Hugon Hibšer, Ljubljana, Valvazorjev trg. 92

Akumulatorje
polni in popravlja strokovno konc. akumulatorska delavnica v Ljubljani, Gosposvetska cesta 14. 18404

Prijetno bivanje
Vam nudi lepo slikano in pleskano stanovanje, katero naj Vam preskrbi tvrdka Josip Marn, Dunajska cesta št. 9, pleskarska in slikarska delavnica. 129

Dežnikar
Lovro Planinc v Radovljici priporoča svojo zalogo dežnikov. Popravila točno in solidno. Začasno sprejemam dežnike v popravilo v brivnici Mrak. 18629

Zaslužek

Provizijo
od 2. do 7. obroka pri razpečavanju državnih papirjev (8 žrebanj letno) združeno z zavarovanjem, dobijo zastopniki cele države od Organizacionog Odelenja Beograd, Zmaj od Nočaja 14. 12032

Upraviteljstvo hiš
(posestev) v mestu ali okolici prevzame v Ljubljani stanujoči vpokojen uradnik — ki opravlja tudi sodne prisilne uprave. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Vestno 1928«. 77

Fina šivilja
se priporoča cenj. damam na dom. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 18581

Službe dobi

Vajenca
zdravega, poštenega, sprejme takoj za izdelovanje glavnikov A. Bernik v Škofji Loki 84. 18338

Sodarja
ki bi upravljal obenem tudi kletarska dela, takoj sprejme veletrgovina z vinom in špirituozami v Ljubljani. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18626

Prekajevalec in mesar
mlad, prvovrsten, dobi takoj stalno mesto kot poslovodja. Potrebna kavcija. Dober delež na dobičku. — Oženjeni kompetenti brez otrok imajo prednost. Le pismene ponudbe pod šifro »Dobro mesto na Gorenjskem« na oglasni oddelek »Jutra«. 18585

Vajenca
za mizarsko obrt sprejmem takoj z vso oskrbo v hiši. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18602

Služba monterja
Odda se stalno mesto vodovodnega monterja za občinski vodovod Bled - Gorje. Nastop takoj. Oferte z navedbo zahtevkov naj se dopošlje na županstvo občine Bled, pošta Bled I. 18592

Učenko
zdravo in pošteno, sprejmem v trgovino z mešanim blagom na deželi, z vso oskrbo v hiši. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Poštena 97«. 18597

Gospodično
zmožno slovenščine, hrvaščine in nemščine, stenografije ter strojepisja, iščem za takoj. — Ponudbe z navedbo plače na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »F. K. H.« 18635

2 mizar. pomočnika in tapetnika
sprejmem. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 18639

Briv. pomočnika
dobrega delavca, sprejmem do 1. junija proti tedenski plači 100 Din, hrano, stanovanjem in perilom. Anton Filipič, brivec, Črna pri Prevaljah. 18560

Pečar. pomočnike
za stalen notranji posel iščemo. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Sombor«. 18661

Trg. pomočnik
samostojen, voj. prost, izurjen v mešani stroki, osobito v manufakturi, dobi takoj mesto. Reflektanti, ki so vešči tudi železnine imajo prednost. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Samostojna moč«. 18590

Kuharico
srednjih let, zdravo, pridno in pošteno, ki bi opravljala tudi vsa hišna dela, išče družina dveh oseb z malim otrokom. Le one, ki imajo smisel do svojega poklica, pridejo v poštev. Plača 300 Din mesečno. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 18653

Slaščičarskega pomočnika
samostojnega, takoj sprejmem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18667

Kroj. pomočnika
iščem za takojšen nastop. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18660

Pouk

Šoferska šola
daje pouk in izobrazuje praktično in teoretično kandidate za samostojne šoferje. Pouk je temeljit in uspeh siguren. Kandidate sprejemamo vsak dan. Prospekti gratis. Natančne informacije v avto-šoli, Zagreb, Kaptol št. 15 — telefon št. 11-95. 220

Službe išče

Prodajalka
dobra računarica, želi mesto blagajničarke v hotelu ali kavarni. Najraje v Celju ali Ljubljani. Cenjene dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Blagajničarka 8«. 18317

Udova
z 2 otrokoma, s skromno penzijo, poštena in delavna, išče v skrbi za svoje otročiče kakršnekoli zaposlitve, ki bi ji olajšala nad vse bedno stanje. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Hvaležna 96«. 17996

Absolventka
gospodinjske šole, išče mesto gospodinje. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Absolventka«. 18631

Elektromonter
pomožni, išče službe, event. sprejme tudi službo sluge, skladiščnika ali kakršnokoli drugo delo. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Elektromonter«. 18632

Natakarica
začetnica, želi službe. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 18625

Gostilničarja hči
išče službo natakarice — event. sprejme tudi službo gospodinje pri železničarju. Zmožna vsega dela. — Ponudbe prosi na oglasni oddelek »Jutra« pod »Resna poštenost«. 18595

Korespondent
starejša, samostojna moč, zmožen dopisovanja v slov., srbohrv., nemškem, italijanskem, francoskem in angleškem jeziku, vešč vseh pisarniških del, išče službe. Pismene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Vesten in zanesljiv«. 18618

Knjigovodkinja
in slovensko-nemška korespondentka, z dolgoletno prakso, išče primerne službe. Dopise pod »Dobra moč« na podružnico »Jutra« v Celju. 18596

Pekovski pomočnik
navajen parnih in navadnih peči, išče službo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18641

Mlada natakarica
resna in simpatična, želi z 11. junijem premeniti službo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18640

Trg. pomočnik
mlajša moč, želi premeniti službo kje v Ljubljani. Prvi mesec gre brezplačno. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 18598

Starejša gospa
poštena in zanesljiva, želi mesto v kaki trgovini s čevlji, pohištvom ali mlekarni, ozir. pekariji. Dopise prosi na oglasni oddelek »Jutra« pod »Zanesljiva«. 18655

Vdova
srednje starosti, išče mesto gospodinje, brezplačno, pri starejšem gospodu. Zmožna vseh hišnih del. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Zadovoljnost 20«. 18670

Motorna vozila

Wanderer avto
trisedežen, z bošovo razsvetljavo, izredno dobro ohranjen, proti mesečnemu odplačilu ugodno naproda. Na ogled pri »Triumpf-auto« Ljubljana VII. 17294

Fiat auto
501, v najboljšem stanju, s kompletno Bosch napravo, skoraj novo pnevmatiko, je radi nastalih razmer po izredno nizki ceni naprodaj v Auto-delavnici, d. z o. z., Celje. 18593

Avto
elitne znamke, 5—šedežen, 40 konj. sil, lepe oblike, radi nabave manjšega voza ugodno prodam. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Avto 30«. 18403

Motorno kolo
1½ HP, ugodno proda Lovro Šebenik, Ljubljana, Knezova ulica 28. 18628

Knjige

»Das Buch der Unterhaltung und des Wissens«
9 letnikov (1898—1906) prodam za 500 Din. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18608

Pridelki

Krompirja
zdravega, 3000 kg odda po 75 p Graščina Loka pri Zidanem mostu. 18609

Prodam

Najboljši premog
Cebin. Wolfova ulica 1/II. 24

Motvoz
(vrvico) kupite najceneje v tovarni Mehanična vrvarna Sinkovec. Grosuplje. 261

Birmanska darila
najlepša in najcenejša kupite pri zlatarju A. Fuchs, Ljubljana, Selenburgova ul. št. 6. 19-II

Moderno krožno žago
(Amerik. Latten - Kreissäge) prodamo ali zamenjamo za stroj za izdelavo lesne volne. Ponudbe na Lesno industrijsko družbo Razboršek & Žuraj, Slov. Bistrica. 18557

Zabojev
tisoč komadov raznih velikosti, poceni naprodaj. — Ljubljana, Rimska c. 16. 18527

Pletilni stroj št. 40
poceni prodam. Kupca naučim plesti. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 18504

Terovega olja
za impregniranje lesa proda večjo množino po Din 3 kg M. Kavčič — Zg. Šiška. 18491

Vrhniško opeko
zidake, zarezano strešno opeko in bobrovce od opekarne Jelovšek ima vedno v zalogi Jakob Goli, Trnovska ulica 1. 18078

Gonilna jermena
inozemska, tvrdke F. Polichy Jaromeř — zastopstvo in zaloga Rudolf Deržaj Ljubljana, Kolodvorska ul. 28. 125

Vinsko sesalko
dobro ohranjeno, poceni proda Mihael Kavčič, Zg. Šiška. 18668

Leseni zaboji
naprodaj po ugodnih cenah pri Splošni elektro-družbi z o. z., Mestni trg štev. 25. 18607

Veliko ogledalo
stoječe, prodam za 400 Din. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18624

Pohištvo
dobro ohranjeno — staro, proda Franc Krajnik, St. Jurij ob juž. žel. 18586

National Cassa
register 99999, za restavracijsko obrt in tovorni

Ford-auto
prodam. Uprava hiše, Krekov trg 10. 18610

Prvovrstno kolo
malo rabljeno, z dvojno prestavo, ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18648

Kose
različnih velikosti po Din 10 komad prodaja Gospodarska zveza v Ljubljani. 18657

Tvrdka Gričar & Mejač se nahaja le v Selenburgovi ulici št. 3
Geslo tvrdke: najboljše priporočilo je dobro blago 6040

Raket
skoraj nov — prvovrstne znamke, prodam za 250 Din. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18666

2 hrastovi omari
meden lestenec (osemsvečni) črno mizo, vloženo (Bul), po ugodni ceni prodam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18658

Nov pod
odprta šupa, 9 × 12 m, radi postavitve večje, po lastni ceni proda Fran Šuštar, lesna industrija, Ljubljana — Dolenjska cesta 12. 18627

Kupim

Stare kovine
kakor baker, med, svinec, cinklim, strugotine bakra in medi, aluminium, akumulatorske plošče, svinčeni pepel, svinčene črke, klišeje, kovinsko peno, železo, lit cine, kupuje »Calin«, kom. društvo. Zagreb, Mandaličina 1-b. 58

Srebrne krone
zlatnike in različno zlato kupuje F. Čuden, Prešernova ulica 1. 209

Hlode
smrekove in jelove, vsako količino in v vseh dolžinah od 4 m navzgor kupim franko vagon nakladalna postaja. Ponudbe s količino in ceno na naslov: I. Magušar & Co., družba z o. z. Vrhnika. 17879

Otroški voziček
dobro ohranjen, kupim. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18638

Radio-aparat
3—5cevni, samo dober sistem, kupim. Ponudbe na naslov: Minka Jenko, Preserje, pošta Radomlje. 18591

Pletilni stroj
vzamem proti dobremu plačilu na posodo. Ponudbe z navedbo znamke in širine pod šifro »Pozneje kupim« na oglasni oddelek »Jutra«. 18623

Telefonske aparate
vsakovrstne, nove in rabljene, dobro ohranjene in elektromotorje kupujemo — Ponudbe na: Bergodac & Comp., Ljubljana, Kolodvorska 3. 18524

Lokali

Lokal
za manufakturno trgovino iščem v sredini Ljubljane. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Manufaktura 12«. 18612

Gostilno v Zagrebu
na zelo prometnem mestu, dobro uvedeno, prodam. — Cena kompletnega inventarja za 2 krasni veliki sobi 15.000 Din. Stanovanje za gostilničarja ter stranski prostori, vse to proti mesečni najemnini 2000 Din. Velika terasa in dvorišče. Sigurna eksistenca. Pojasnila daje lastnik Weiller, Savska cesta 109. 17955

Lokal
trgovski (obrtni) in majhno (delavnico) na Celovški c. št. 50 (Šiška) oddam takoj v najem. Poizve se istotam v pisarni Moslavina. 18650

Lokal
primeren za mesarsko obrt, iščem za takoj na deželi. Pismene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Mesarska obrt«. 18578

Trgovski lokal
v bližini sodišča oddam takoj ali z avgustom. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 18613

Posest

Stavbno parcelo
800—1000 m². na periferiji mesta (Trnovo) kupim. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 18532

Hiša
z 2 prodajalnama, tik farne cerkve, na prometni cesti, v prijaznem kraju na Dolenjskem takoj naprodaj. V eni prodajalni je trafika. Ponudbe na naslov: Tončka Majzelj, St. Jernej, Dolenjsko. 18511

Majhno hišo
z gostilno, kjerkoli na prometnem kraju kupim. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Hiša 44«. 18616

Hišo
kupim v Ljubljani. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Denar takoj 99«. 18594

Hišo
v bližini Ljubljane, do 5 sob in večjim sadnim vrtom, ali tudi posestvo, na katerem se redi lahko dve kravi, kupim. Ponudbe na naslov: Tomo Jerala, Ljubljana, Židovska steza 4/II. 18611

Za BIRMO F. ČUDEN Ljubljana Prešernova 1

Lepo posestvo
z veliko enonadstropno hišo v Ljubljani, Kette Murnova cesta 28 (bivša zaloga Puntigam), stanovanje, pisarne, skladišča, hlevi in dvorišče, pripravno tudi za tovarno, naprodaj. — Delni prostori tudi v najem. Pojasnila v pisarni istotam. 18649

V najem

Veliko suho klet
v sredini mesta Maribora takoj oddam v najem. Naslov pri g. Komaver, Aleksandrova cesta 12, Maribor. 18478

Lokal ali trgovino
s špecerijskim blagom vzamem takoj v najem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Najem«. 18208

Sobe

2 gospodični
sprejmem na hrano in stanovanje v sredini mesta. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18577

Prazno sobo
s posebnim vhodom, oddam v novi hiši za 125 Din mesečno. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18558

2 manjši sobi
ali 1 veliko za pisarno, v bližini glavne pošte iščemo. Ponudbe na poštni predal št. 172, Ljubljana. 18109

Solnčno sobo
z elektr. razsvetljavo oddam solidnemu gospodu. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18606

Sobo
s 3 posteljami oddam takoj 3 gospodom. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18582

Malo sobico
z električno razsvetljavo, s 1. junijem oddam. Istotam sprejmem sostanovalko. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18615

Gospoda
sprejmem na hrano in stanovanje na Starem trgu št. 26/III. 18634

Preprosto sobico
blizu glavne pošte išče starejši gospod. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Starejši«. 18654

Opremljeno sobo
z elektriko in prostim vhodom oddam v sredini mesta boljšemu gospodu. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 18644

Opremljeno sobo
oddam boljšemu gospodu. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18643

Prazno sobo
po možnosti v sredini mesta iščem. Cenjene ponudbe pod »Soba 1241« na oglasni oddelek »Jutra«. 18664

Stanovanja

Stanovanje
v stari hiši sredi mesta išče za julij ali avgust mirna prav solidna stranka — Solnčno, suho, parket, elektrika in vodovod! Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Solnce«. 17695

Stanovanje
velike sobe in kuhinje odda Andlovic, Domobranska cesta 23. 18519

Stanovanje
2—3 sob s pritiklinami išče mirna stranka 4 odraslih oseb za avgust. Plača event. za 1 leto naprej. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Štiri osebe«. 18263

Stanovanje
sobe, kuhinje in pritiklin, solnčno, iščem — najraje na periferiji. Ponudbe s ceno pod »Majhno stanovanje« na oglasni oddelek »Jutra«. 18580

Sobo in kuhinjo
opremljeno takoj oddam na Krekovem trgu št. 10/II. 18669

Stanovanje
3 sob, kuhinje in pritiklin oddam v Zeleni jami. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 18665

Stanovanje
2—3 sob, v centru išče ugledna družina 3 oseb s 1. ali 15. junijem. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 18617

Stanovanje
2—3 sob z vsemi pritiklinami, v sredini mesta išče čista in mirna stranka dveh oseb. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Meseca avgusta«. 18536

Stanovanje
sobe in kuhinje oddam za takoj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »100 F«. 18525

Kapital

Delnice
Obrtne banke prodam. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Obrtne«. 18541

Dopisi

Reši me!
Prejela ste moje pismo? — Prosim, pišite pod značko »Pisarna 40«. — Pozdrav. 18603

24
Srečna, ker si moj — pristanem! Na veselo! Poljublja — vsa Tvoja! 18604

»Dolores W.«
Prosim, sestanek danes sredo ob 8. uri zvečer pred sodnijo. 18638

Starejša gospa
z lastnim stanovanjem, želi znanja z dobro situiranim inteligentom, v starosti od 50—60 let. Samo resne ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »50—60«. 18656

Intel. gospodična
lepa, prosi premožnega gospoda, da ji omogoči oddih na morju radi obupnega stanja njenih pljuč. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod »Mladost«. 18662

UGODNA PRODAJA AVTOMOBILOV iz druge roke:

1 Oakland limuzina tipa 1927, 4 vrata 5-sedežen, vožen ca 4000 km, skoro nov, Din 85.000

1 Oakland Sport Touring, 1926, odprti 5-sedežen, zelo dobro ohranjena. Din 60.000

več Chevrolet Touring-ov, 1927, odprti, 5-sedežni, zelo dobro ohranjenem stanju, malo voženi, od Din 40.000—48.000

več Chevrolet Touring-ov, 1926, dobro ohranjeni, od Din 20.000—35.000

1 Fiat 501 Sport, 4-sedežen, brezhiben, gume skoro nove, Din 40.000

1 Fiat 503, odprti, 5-sedežen, izvrstno ohranjen, malo vožen. Din 55.000

1 Itala, odprti, 4-sedežen, moderna typa, v dobrem stanju, Din 25.000

1 S. A. M. dvosedežni, poldirkalni, Din 25.000

1 Ford, 1926, dobro ohranjen Din 15.000

1 Itala, tovorni, tritonski, polne gume Din 17.000

Peugeot Sport, 4 sedežen, tipa 26, dobro ohranjen, Cena Din 35.000 494

pri **V. & M. Barešič & Co.** LJUBLJANA Dunajska cesta 12. Telefon 22-93.

Ženitve

Obrtnik
oblačilne stroke, star 23 let, želi poročiti gospodično od 16—21 let, ki bi mu takoj posodila 2000 Din. Le resne ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod »Dobro srce«. 18587

Trgovec
srednje starosti, čedne zunanjosti, s 100.000 Din, takoj poroči gospodično ali vdovo, ki ima trgovino ali hišo. Dopise s sliko na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Takoj 600«. 18600

Gospodična
mlada, trg. naobražena, s premoženjem, se želi poročiti s trgovcem visoke postave in primernim premoženjem. Le resne ponudbe s sliko pridejo v poštev. — Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod »Sreča modrega očesa — 50.000 Din«. 18642

Veleposestnik
z večjimi podjetji, v lepem mestu Slovenije, inteligenten in dobrosrčnega značaja — brez slabih lastnosti, želi stopiti v zakon s pošteno, simpatično in idealno gospodično od 26—36 let, s primernim premoženjem, ki ljubi srečno in udobno življenje. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Šmarnica«. — Posredujejo lahko tudi sorodniki. Tajnost strogo zajamčena. 18630

Glasba

Pianino
ali kratek klavir, dobro ohranjen, kupim ali vzamem na posojilo. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Pianino«. 17102

Živali

Nemške doge
3 samci, krasne živali, naprodaj pri konjskem mesarju na Rimski cesti štev. 19. 18646

6 kokoši
zelo velike, rujave, dobre jajčarice in petelin naprodaj pri konjskem mesarju v Ljubljani, Rimska c. 19. 18645

Razno

Kdo mi odstopi
majhen prostorček za par zabojev v shrambo, proti primerni odškodnini. Potreboval bi ga sedaj do konca šolskega leta. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Dijak« — najpozneje do 25. maja. 18637

GOSPODINJE poskusite Plamen
idealno sredstvo za podžiganje drv in premoga. — Zahtevajte Plamen pri Vašem trgovcu. 121

Žima 96
za modroce najboljša in najcenejša pri M. MASTERL tovarna žime Stražišče pri Kranju

Turistovska salama
lastnega izdelka edino v delikatesi
K. JARC, „Pri turistu"
DUNAJSKA CESTA 7. 6279

Rešite svoj najlepši kras,
svoje lase! Toda z zares zanesljivim in preizkušenim sredstvom za lase, z ANA ČILAG-pomado. Čilag pomado uporabljajo že nad 50 let po vsem svetu milijoni ljudi z najboljšim uspehom in bo tudi Vam pomagala. Veliki lončič Din 60.—, dvojnati Din 90.—. K temu potrebujete: specialni šampon za 20-kratno umivanje las Din 25. Poštnina posebej. — Adresirajte svojo naročbo točno: »AURORA« odd. 16. NOVI SAD Železnička 47. 127

Krajni šolski odbor v Notranjih Goricah razpisuje

oddajo zidarskih, tesarskih in vseh obrtniških del 6247

pri prezidavi in povečanju osnovne šole v Notranjih Goricah.

Načrti so na vpogled pri krajnem šolskem odboru. Istotam se dobi popis in splošni pogoji.

Pismene ponudbe je oddati v zapečateni kuverti najkasneje do 27. maja t. l. pri krajnem šolskem odboru v Notranjih Goricah.

Stavbni gospodar si pridržuje pravico oddati delo brez ozira na višino ponudbe.

Krajni šolski odbor Notranje Gorice.

UREDITE SVOJO PREBAVO IN IZGINILE BODO VAŠE BOLEČINE.
Bolečine v želodcu in črevesih, zapeka, glavobol, naval krvi v glavo, nervoznost, nespanje, hemeroidi, slab tek imajo svoj izvor v slabi prebavi. Uredite svojo prebavo s preizkušenim eliksirom »FIGOL«, pa bodo minile Vaše bolečine. »FIGOL«-eliksir urejuje prebavo in Vam povrne zdravje. »FIGOL« izdeluje in pošilja po pošti proti povzetju z navodilom o uporabi lekarna 111
Dr. SEMELIĆ, DUBROVNIK 2.
Originalni zavojček 3 steklenic, z ovojem in poštnino vred Din 105.—. 8 steklenic Din 245.—. 1 steklenica Din 40.—. Mnogoštevilne zahvalne izjave dohajajo vsak dan o uspešnem delovanju »Figola«.

Iščemo 6242
elektro-nadmonterja
z dolgoletno izkušnjo v gradbi velikih električnih naprav. Samo kompetenti z daljšo prakso pridejo v poštev. Obširne ponudbe na Publicitas d. d., Zagreb, Gundulićeva 11, pod »Za — 16289«.

Krasoto lepe ženske

zamorete najbolj občudovati z našim Stereoskopom v žepni obliki. Presenetljivo krasni prizori. Nekaj popolnoma novega za ljubitelje lepih prizorov. Ženske in moške aktne študije. Skupine v prosti naravi. Originalne krajevne slike raznih krasnih mest.
Razpošilja
Novinski biro, Ljubljana, Selenburgova 7-II.
Cena aparatu s 10 dvojnimi slikami 90 Din. Nadaljne serije slik po 35 Din.
Poštnine prosto. 112

Zastopnike
za prodajo Ratne štete iščemo.
Vsi, ki niste zadovoljni s svojimi generalnimi zastopniki in delodajalci, obrnite se radi direktnih pregovorov na našo bančno tvrdko, ki dela z močnim kapitalom. Točno in direktno obračunavanje. Javite se na Jugoslovensko Rudolf Mosse A. D. pod znakom »Velika Provizija 183«. 4997

Veščega rezbarja
za umetno delo v našem mizarstvu — iščemo. Pismene ponudbe poslati na: Osječku ljevaonicu željeza i tvornicu strojeva d. d., Osijek. 6262a

MODISTINJE!
Kot družabnik pristopim
z večjim kapitalom v modni salon-trgovino. Prednost imajo neoženjene s že vpeljano trgovino. Le resne ponudbe s polnim naslovom na oglasni oddelek »Jutra« pod »Družabnik«. 6260a

Prostovoljna javna dražba.
Dne 19. t. m. dopoldne ob 9. uri se bo vršila na licu mesta v Sp. Šiški, Celovška cesta št. 43, **prostovoljna javna dražba** zaloge dobro sortiranega špecerijskega blaga. Dražbeni in plačilni pogoji se izvedo v petek dne 18. t. m. na mestnem magistratu v ekspediciji soba 48 ali na dan dražbe na licu mesta. Kupci se vabijo.

FOTO-aparate

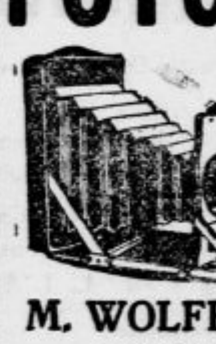

in potrebščine po nizkih cenah v zalogi drogerija
A. Kanc sinova
Ljubljana
Židovska ulica 1
in drogerija
M. WOLFRAM nasl. M. KANC
MARIBOR, Gosposka ul. 33 301

Za platnene čevlje je „TRIGLAV"
v vseh barvah, najboljši.
Zahtevajte v vsaki trgovini.

TRSTJE ZA STROPE
naročajte le v tvornici, katera edina izdeluje to blago iz najboljšega materijala in prodaja najceneje. 110
JOS. R. PUH, Ljubljana, Gradaška ulica 22 — Telefon 2513

Diesel-motorji elektromotorji
Resne, dobro vpeljane
ZASTOPNIKE
išče nemška tvrdka, ki ima že dobre zveze v S. H. S. Ponudbe z navedbo referenc sub »P. 200« na Jugoslovensko Rudolf Mosse A. D. Beograd. 6263-a

Stanley Weyman: 29

Rdeča kokarda

Roman.

Markiza me je bila nazvala ljudskega tribuna, ki bi rad postal drugi Retz ali Mirabeau; ljudstvo me je bilo proglasilo za svojega rešitelja in vriskalo je moje ime. Ali naj se okitim s tem naslovom? Ali naj sprejmem to vlogo? Moja kasta me je bila zavrgla. Ali naj pograbim nevarno čast, ki mi jo ponujajo, da izvojujem z ljudstvom zmago ali pa poginem z njim?

Z ljudstvom? Ta beseda ni bila napačna, a njen pomen je bil tiste čase manj določen, nego je dandanašnji. Nehote sem se vprašal, kdo je prav za prav zmagal izmed vseh tistih, ki so se bili pridružili ljudstvu? Gladovnih pobun in krajevnih uporov, kakršen je bil na primer ta, ki je stal gospoda de Launaya življenje — da, takih dejanjs se je pokazalo ljudstvo zmožno; še nikoli pa ni bilo izvojevalo trajne zmage. Vselej je bil kralj ohranil svojo oblast in velikaši svoje privilegije. Zakaj naj bi bilo to pot drugače?

Zakaj? Razlogov se ni manjkalo, a vendar se mi niso zdeli dovolj odločilni in dejstva minulosti so se tehtno oglašala proti njim; mimo tega je bila misel, da naj se izneverim stanu, čigar član sem bil doslej, pretivna mojemu čuvstvu. Doslej sem bil nedolžen in moji tovariši so po krivici režali name. Če bi pa sprejel vlogo, ki se mi je ponujala — ne le, da bi me čakale v slučaju neuspeha najhujše posledice, ampak uspeh sam bi me storil izobčenca. Kot ljudski tribun bi bil za vse svoje vrstnike garjeva ovca.

V takih mislih sem na vso moč priganjal svojega konja; uverjen sem bil, da bom prvi, ki prinesem te novice v Saux. Toda najpresenetljivejši pojav tiste dobe je bila hitrica, s katero so se podobne govorice širile po deželi. Brzele so od ust do ust; že pogled je zadoščal — že veter sam jih je menda prenašal dalje. Bile so hitrejše od najbolj brzega potnika.

Povsod, kamorkoli sem prišel, je bila novica že znana. Vedeli so jo tisti, ki so vse te dni postajali na razpotjih, sami ne vedoč, česa pričakujejo; vedeli so jo krivooki možje, ki so se tiho pomenkovali na vaških mostovih ter opazovali stolpe gradu; vedeli so jo oskrbniki in valpeti, ljudje Gargoufovega kova, ki so se ji neverjetno posmehovali ali pa so — kakor gospa de Saint-Alais — govorili o kralju, o njegovi dobroti in o tem, koliko jih bo obešenih zaradi te istorije. Vedel jo je naposled tudi abbé Benoit, ki sem se hotel posvetovati z njim. Čakal me je blizu grajskih mrežnih vrat, na kraju, kjer je stal nekdaj sramotni steber. Poslal sem Gillesa in Andréja naprej in župnik je krenil z menoj po drevoredu, držeč roko na hruški mojega sedla.

»Nu, gospod vikont, prišlo je, kar je moralo priti,« me je ogovoril.

»Ali ste že zvedeli?«

»Buton mi je povedal.«

»Kako, mar je že tu?« sem vzkliknil začudeno. »Tri ure še ni, kar sem ga videl v Cahorsu.«

»Take novice dajejo človeku krila.« je razvneto odvrnil abbé Benoit. »Pravim vam, prišlo je. Prišlo je, gospod vikont.«

»Deloma,« sem rekel oprezno.

»Povsem,« je rekel z uverjenim glasom. »Ljudstvo je zavzelo Bastiljo — in kdo se mu je postavil na čelo? Vojniki, francoska garda. Če pa vojska ni več zanesljiva, gospod vikont, tedaj pomeni to konec zlorab in izjemnih svoboščin, konec izžemanja siromakov in lakote in ...«

Nisem si mogel kaj, da ne bi presekal župnikovih litanij.

»A kam še pridemo, če se vojska pajdaši s pobunjenim ljudstvom?« sem vprašal.

»To je na nas,« je odgovoril. »Naša dolžnost je, da gledamo na to.«

»Pojdite z menoj večerjat,« sem dejal. »Rad bi vam nekaj povedal in rad bi vas nekaj vprašal.«

Ni se dal prositi.

»Nocoj itak ne bi mogel spati,« je rekel z bleščečimi se očmi. »Da, gospodi vikont, to so velike, krasne novice. Vaš pokojni oče bi jih bil vesel.«

»Nemara tudi tega, kar se je zgodilo z gospodom de Lunayem?« sem mu zabrusil, spuščaje se s konja.

»Jajčnico je nemogoče speči iz celih jajc,« je odgovoril s trdnim glasom, čeprav se mu je obraz nekoliko raztegnil. »Zadela ga je kazen za grehe njegovih očetov. A Bog daj njegovi duši mir in pokoj! Slišal sem, da je bil pravičen mož.«

»Mož, ki je umrl na svojem mestu!« sem odvrnil dokaj nedvoumno.

46 7

različnega platna in šifonov iz domačih tovarn, kakor tudi svetovno znane znamke „Schroll"

A. & E. SKABERNE - LJUBLJANA

MESTNI TRG štev. 10

Ugodne cene! **Na željo vzorci!**

The LION SPARK PLUG Mfg Co

6280 a

Svečice

za vse amerikanske in evropske vozove.

ŠPECIJALNE SVEČICE

za sportske in dirkalne avtomobile, motocikle in aeroplanske motorje. Svečice, ki se vzamejo narazen z »MICA« izolacijo. Dobavitelji belgijskih, grških, holandskih, italijanskih, švicarskih in drugih vojaških zrakoplovnih komand ter privatnih društev za zračni promet. Na vsakem zavoju jamstvo, da je vsaka brez pogreške.

Zastopstvo za Jugoslavijo:

Z. A. FISCHER — ZAGREB

Mažuraničev trg broj 14.

Prospekt in ceniki na zahtevo!

Naznanilo preselitve. 5975

Prešernova ulica št. 4

(zraven Frančiškanske cerkve)
(vis a vis Mestne hranilnice)

H. SUTTNER, Ljubljana

Zaloga ur. srebrnih in zlatih predmetov. Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Birmanska darila po nizkih cenah.

Kovinasta ura z verižico od Din 58 naprej
Srebrna ura z verižico od Din 290 naprej
Srebrna zapestna ura od Din 218 naprej
14-kar. zlata zapest. ura od Din 380 naprej

3-letna garancija.

Velika izbira, nizke cene in točna postrežba.

Razpošiljalna trgovina se nahaja na DUNAJSKI CESTI ŠTEV. c. 1 B

Brez posebnega naznanila

†

V globoki žalosti sporočamo tužno vest, da nam je naša ljubljena soproga, oz. nepozabna mati, gospa

Julija dr. Cvetkova

soproga deželnosod. svetn. v Trebnjem

dne 15. t. m. po daljšem trpljenju, previdena s tolažili svete vere mirno preminula.

Pogreb predrage pokojnice se bo vršil v četrtek, dne 17. t. m. ob 4. uri popoldne iz dež. bolnice v Ljubljani na pokopališče k Sv. Križu.

Trebnje-Ljubljana, 15. V. 1928.

Dr. Fran Cvetko, soprog.
Miran, sin. Lida, hčerka.

Splošna elektro družba z o. z.

se je preselila

s skladiščem **na Mestni trg štev. 25**

ter s pisarno v začasne prostore, **Sv. Petra c. št. 4**

p r i t l i č j e. 6258

Predam takoj

lepo enonadstrop. hišo z balkonom, v sredini trga, 1 minuto od postaje, na križišču 4 cest, s pritiklinami. - Preko ceste (vis a vis) lepa pritlič. hiša, kjer se nahaja dobro idoča trgovina z mešanim blagom z vso trgovsko opravo brez blaga, ker ni moja last. Zraven 2 velika vrta. Vpraša se pri lastniku *ustmeno* in pregleda. — Cena zavolio bolezni nizka. Proda se tudi vsako *posebej*.

ALBIN BELLAG
lastnik hiše
Poljčane. 6185

Lep naj bo Vaš dom.

65

Fikarije in pleskanje naj Vam vedno preskrbi Ivan Košak, Bleiweisova cesta št. 15. Slikarstvo in pleskarstvo. Najmodernejši vzorci!

Oficirski dom v Štipu išče

najemnika s kavcijo

Nastop takoj. Pobližnja pojasnila daje uprava doma. 6213

Svetovnoznana zdravilišča in odpočivališča.

128

Penzijonati, Internati, Domovi za dečke in deklice.

Cena za celo penzijo za otroke 140 šfr, za odrasle 150 šfr, ki velja za 4 zdravilišča pri tedenski premenjavi. Reference nad 1000 družin. Prospekti (Poštnina za odgovor.)

BIRO PENZIJONATOV PESTALOZZI.

(Fédération Internationale des Pensionats Européens).

Budapest V., Alkotmány - str. 4., 1. Telefon: Teréz 242—36.

Zdravilišča in odpočivališča:

Na Madjarskem: Budapest, Siófok. **V Švici:** Genf*, Lausanne*, Neuchatel*, Luzern, Montreux* Zürich*, Lugano, St. Moritz. **V Franciji:** Paris*, Deauville, Trouville, Biarritz, Aix-les-Bains, Grenoble*, Evian (Genfer - See), Chamonix. **Na francoski rivieri:** St. Raphael, Cannes, Nizza*. Juanles-Pins, Monte-Carlo, Menton. **V Angliji:** London*, Cambridge*, Brigthon, Folkstone. **V Italiji:** San-Remo*, Nervi, Venedig, Bordighera, Abbazia, Riccione, Rom*, Neapel*, Palermo, Meran. **V Avstriji:** Wien*, Zell-am-Zee, Linz*, Insbruck*, Salzburg*. **V Nemčiji:** Berlin*. **V Belgiji:** Ostende. **V Afriki:** Algir, Tunis.

Z * zaznamovani kraji so stalni internati, domovi za dečke in deklice (tudi za odrasle) odprti vse leto. Drugi penzijonati v zdraviliščih so odprti le v juliju, avgustu in septembru. Potovanje v družbi popust (25—50%) direktni ekstra Pullmannovi vagoni. Cene internatov v šolskem letu (od 15 septembra dalje) 110 šfr na mesec.

D. M. C.

znamovanec bel in barvan, Perl-prejica št 5 in 8, kvačkanec št. 30—100 in

MOULINE

v veliki izbiri in najceneje pri

OSVALD DOBEIC

Trgovina galanterije in pletenin

Ljubljana, Pred Školjo 15. 4361

Za gojenje cvetlic v lončkih je treba ljubezni, čuta in nežnosti. Krasno cvetje boste imeli samo, ako uporabite KANIPOS cvetlično hrano, a iz priključnega navodila se boste poučili o natančni negi cvetlic. Omot 12.50 in 42 Din.

Brez vsake škode za rejo perutnine se uporablja že 40 let Kokoprašek za živino. Če pridenete redni piči le najmanjšo količino, se pozna velik vpliv istega. Žival postane mesnata za peko in pogosto nese jajca. Najsigurnejše zdravilo proti živalskim boleznim. Univerzalni vtis deluje kot blagoslov perutnini na dvorišču. Ovitek od 10 do 40 Din in 115 Din.

Prodaja se v lekarnah, drogerijah, trgovinah s cvetlicami in semeni. Proti predplačilu razpošiljamo franko. Po povzetju ne pošljemo. — Z. Šumaher, kem. farmacijski laboratorij. Crvenka (SHS). 105

Surovo maslo

kupuje na celoletni sklep prvovrstno, centrifugalno čajno maslo. — Dopisi pod **E. Vajda, Čakovec** Medjimurje. Telefon 59, 60, 3. 6264

Razpis.

Mestna občina v Slov. Bistrici

odda dela za nadzidavo II. nadstropja pri meščanski šoli v Slov. Bistrici

Ponudbe se lahko stavijo za vsa dela skupno ali pa za vsako panogo posebej in sicer do 31. maja t. l. do 18. ure pri podpisanem uradu, kjer so reflektantom na vpogled gradbeni pogoji, načrti in proračuni. 6257

Mestno županstvo v Slov. Bistrici,

br. 481-13-1928, dne 12. maja 1928.

Zupan: **dr. Schaubach** l. r.

Redni občni zbor

Tiskovne zadruge, r. z. z o. z. v Ljubljani

se vrši

dne 24. maja ob 6. zvečer v prostorih Zveze kulturnih društev (Kazina) v Ljubljani

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo o računskem zaključku.
3. Poročilo preglednikov.
4. Razdelitev prebitka.
5. Volitev načelstva in računskih preglednikov.
6. Slučajnosti.

Vabimo Vas, da se kot član zadruge občnega zbora zanesljivo udeležite.

Načelstvo Tiskovne zadruge v Ljubljani.

Zahvala.

Za mnogobrojne izraze iskrenega sočutja ob priliki prerane smrti našega nad vse ljubljenega soproga, predobrega očeta, deda, brata, strica, tasta in svaka, gospoda

Simona Vrhunec-a

policijskega nadzornika v pok.

za poklonjeno krasno cvetje in vence se vsem tem potom najsrčneje zahvaljujemo.

Posebno zahvalo pa smo dolžni ravnateljstvu in uradništvu Trboveljske premogokopne družbe, Društvu policijskih nameščencev in upokojencev, pevskemu društvu »Krakovo-Trnovo« za ginljivi žalostinki, oddelku policijske straže, sostanovalcem v hiši ter končno vsem številnim prijateljem in znancem, ki so dragega nam pokojnika spremili na njegovi poslednji poti. Vsem naša ponovna srčna zahvala. 6273-a

V Ljubljani, dne 16. maja 1928.

Žalujoči ostali.

†

6259

Potrta od silne žalosti naznanjava vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je danes, 14. maja, nehalo biti plemenito srce gospe

Ivanke Prosen

profesorjeve soproge

ki je po dolgotrajni in mučni bolezni odšla k Bogu uživat zasluženo plačilo.

Pogreb drage pokojnice se bo vršil v sredo, 16. maja, ob 15. uri iz hiše žalosti, Ločenska cesta 261, na pokopališče.

Sv. maše za dušo drage pokojnice se bodo brale v Kapit. cerkvi.

Blago pokojnico priporočava v blag spomin in molitev.

Novo mesto, dne 14. maja 1928.

Peter Prosen, soprog; Jerica Schneider, sestra.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konsorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del odgovoren Alojzij Novak. Vse v Ljubljani.